શ્રી નવકારમંત્રનું આહ્વાન-ઘોષણા

"ताव न जायइ चित्तेण, चितिय पत्थिय च वायाए।
कायण समाढत्त, जाव न सरिओ नमुक्कारो ॥१॥"

"શ્રી પંચ પરમેષ્ઠિ નમસ્કાર મહામંત્રને જ્યાં સુધી સ્મર્યો નથી, ત્યાં સુધી ચિત્તથી ચિંતવેલુ, વચનથી પ્રાર્થેલુ અને કાયાથી આરંભેલુ કાર્ય સિદ્ધ થતું નથી"

નવકાર એ ધર્માસ્તિકાયાદિ દ્રવ્યોની જેમ શાશ્વતો છે, શ્રીતીર્થંકરોની દેશનાની જેમ એના ઉપકારો અનંતા છે જગતમાં કોઈ પણ એવું પાપ નથી જેનો પ્રતિકાર નવકારના આશ્રયથી અશક્ય હોય નવકારના અક્ષરો કેવળ અક્ષરો જ નથી, કિન્તુ અક્ષરમયી સાક્ષાત્ દેવતાઓ-જ્યોતિપુંજો છે એનો આશ્રય લેનાર, એનું વિધિ-પૂર્વક શ્રવણ કે

પ્રથમાવૃત્તિ પ્રત ૧૦૦૦

પ્રકાશક-
શા ઉત્તમલાલ ત્રિભુવનદાસ
ઠે વીરચંદ દીપચંદની હવેલી
અમદાવાદ

મુદ્રક-
ચંદ્રકાન્ત ર શાહ (બીકોમ)
રાધાકૃષ્ણ પ્રીટીંગ પ્રેસ
કાકડીઓળી માણેકચોક
અમદાવાદ

વિ સં ૨૦૧૩
ઇ સ ૧૯૫૭

શ્રી નવકારમંત્રનું આહ્વાન-ઘોષણા

'ताव न जायइ चित्तेण, चिंतिय पत्थिय च वायाए।
काएण समाढत्त, जाय न सरिआ नमुक्कारो ॥१॥"

"શ્રી પંચ પરમેષ્ઠિ નમસ્કાર મહામંત્રને જ્યાં સુધી સ્મર્યો નથી, ત્યાં સુધી ચિત્તથી ચિંતવેલું, વચનથી પ્રાર્થેલું અને કાયાથી આરંભેલું કાર્ય સિદ્ધ થતું નથી"

નવકાર એ ધર્માસ્તિકાયાદિ દ્રવ્યોની જેમ શાશ્વતો છે, શ્રીતીર્થંકરોની દેશનાની જેમ એના ઉપકારો અનંતા છે જગતમાં કોઈ પણ એવું પાપ નથી જેનો પ્રતિકાર નવકારના આશ્રયથી અશક્ય હોય નવકારના અક્ષરો કેવળ અક્ષરો જ નથી, કિન્તુ અક્ષરમયી સાક્ષાત્ દેવતાઓ-જ્યોતિ પુંજો છે એનો આશ્રય લેનાર, એનું વિધિ-પૂર્વક શ્રવણ કે

સ્મરણ કરનાર સર્વદા સુરક્ષિત છે

નવકારની એ પ્રતિજ્ઞા છે કે-'મારો આશ્રય લેનાર કોઇ પણ હોય, તેના સર્વ પાપોનો મારે સમૂલ નાશ કરવો' આ પ્રતિજ્ઞાને જૂઠી પાડનાર આજ સુધી કોઈનીકળ્યુ નથી, એને જૂઠી પાડવાનો પ્રયાસ કરનાર પોતે જૂઠો પડે છે

નવકારની બીજી પ્રતિજ્ઞા એ છે કે-મારા આશ્રયને લેનારનો આશ્રય સર્વ કોઇને લેવો પડે છે દુનિઆમા જેટલા શુભ અને શ્રેષ્ઠ, સજીવ કે નિર્જીવ પદાર્થો છે તે સઘળા નવકારના દાસ છે નવકારની આ બીજી પ્રતિજ્ઞા છે અને તે ટકશાળી છે એની સત્યતાની કસોટી કરવા માટે નવકારનુ સમગ્ર વિશ્વને આમ ત્રણ છે

વિશ્વની સામે નવકારનુ આહ્વાન છે-

જાહેર ઉદ્‌ઘોષણા છે ઉઠો, જાગો અને નવ
કારના આહ્‌વાનનો હર્ષપૂર્વક સ્વીકાર કરો!

- લેખક -
પ પૂ પ યાસજી
શ્રી ભદ્રકરવિજયજી ગણી

"यस्योपसर्गा स्मरणात् प्रयान्ति
विश्व यदीयाश्च गुणा न मान्ति ।
यस्याङ्गलक्ष्म्या कनकस्य कान्ति,
मद्धुस्य शान्ति स करोतु शान्ति ॥

આમુખ

સ્વાનુભવથી સમજાય તેવી વાત છે કે જગતમા ખરેખર! ઉપકારી હોય તો એક જ શ્રી જૈનશાસન છે તેનુ શરણુ પામીને આત્મા અનતી દુ ખની બેડીઓના બધનો તોડી અજરામર બને છે, અનતા સુખનો ભોગી બને છે આવુ શાસન પામવુ એ અતિ દુર્લભ છે, તે માટેનો મનુષ્યભવ પણ જ્ઞાનીઓએ દશ દષ્ટાન્તે દુર્લભ વર્ણવ્યો છે આવી અણમોલ સામગ્રી પામીને પણ મોહને વશ પડેલા ઘણા જીવો તેને વ્યર્થ ગુમાવે છે, દુરુપયોગ કરી પોતાના ભાવિ દુ ખોને સર્જે છે થીમતને પોતાને પ્રાપ્ત થએલી સપત્તિની કિંમત તે કાળે સમજાતી નથી, પણ દરિદ્રને કે અશુભ કર્મોદયે લક્ષ્મી ગુમાવે

તેટલી જ તેની પ્રાપ્તિ અને સેવા દુર્લભ છે
માત્ર જૈન કુળમા જન્મ લેવાથી કે તેના
કુળાચારો પાળવા માત્રથી જીવને એ શાસનનુ
ફળ મળી જતુ નથી, કિન્તુ તેને સમર્પિત
થવુ પડે છે અને તેની ખાતર સગવડ કે
સાનુકૂળતાને તિલાજલિ આપવી પડે છે એ
સામાન્ય મનુષ્યથી શકય નથી, તેને માટે
સત્ત્વ-શુદ્ધઆત્મવીર્ય જોઇએ છે આવુ વીર્ય
પ્રગટાવવા ગમે કે ન ગમે તો પણ ઓષધની
જેમ શ્રદ્ધા રાખી વીતરાગની આજ્ઞાને
અનુસરવુ જોઈએ એ સુનિશ્ચિત છે કે
શ્રદ્ધાથી સેવેલુ પણ ઓષધ કદાચ નિષ્ફળ
જાય પણ શ્રીવીતરાગની આજ્ઞાનુ પાલન
નિષ્ફળ થતુ નથી, જીવ ન સમજી શકે તેવી
રીતે તે જીવની આતરશુદ્ધિ કરે છે અને
પછી તો ઉત્તરોત્તર એને શાસનની સેવામા-

સેવનથી જીવનું મરણ સુધરવાનો અચૂક સંભવ છે જોઇએ પોતામાં વીતરાગના વચનોની શ્રદ્ધા અને આરાધનાનું મત્ત્વ!

જો કે અનેક ભાગ્યવંત આત્માઓ આ શાસનની આરાધના કરી સુખ પામી ગયા છે, તેમના ઘણા દૃષ્ટાન્તો જૈનશાસનનો જ્વલંત ઉપકાર સમજાવી શકે તેવા છે, તો પણ આમાં મુનિ શ્રી અરૂણવિજયજીના જીવનનું આલંબન લેવામાં આવ્યું છે, તેના બે કારણો છે-એક તો તેમની અંતિમ આરાધના જોયા પછી આવું કંઈક લખવા સ્ફૂરણા થઈ અને બીજું તેઓનો અને મારો ગૃહસ્થાવસ્થાથી સંબંધ તેમના જીવનમાં હું કેટલો સાથીદાર બન્યો તે તો હું જાણુતો નથી પણ મારા જીવનમાં તેઓનો ઉપકાર ઘણો છે એથી યત્કિંચિત્ ઋણમુક્તિના લક્ષ્યથી પણ તેઓના

એ શાસનમાં જન્મ લેવો એ કુદરત બની નિશા જ છે, જન્મ્યા છતાં તેને ઓળખવું, ઓળખ્યું કે પચાવ્યું તે પણ સ્હેલું નથી, ઉત્તરોત્તર વધુ જ દુષ્કર છે હા, યોગ્ય જીવોને તે અશક્ય તો નથી જ એક સામાન્ય કથામાં જ મહેનતો આ. મા પણ જૈન શાસનની આરાધનામાં લાગી જાય તો ઉપર જણાવેલા દુઃખોના અતિ આક્રમણ આક્રમણો વચ્ચે પણ શાન્તિને અનુભવતો એ દુઃખો ઉપર પણ શક્ય વિજય મેળવે છે, અને એમ કરતા ક્રમશ સંપૂર્ણ વિજેતા પણ બને છે એવા વિજેતાઓ ભૂતકાળમા અનંતા થઈ ગયા છે, આજે પણ પુણ્યશાળી આત્માઓ તે વિજયને માપી રહ્યા છે અને ભવિષ્યમાં પણ અનંતા સાધશે

અહીં અજ્ઞાનપણાથી કોઈને પ્રશ્ન થાય

કિન્તુ આર્ય દેશમા, ઉત્તમ કુળમા, ઉત્તમ જાતિમા, દીર્ઘ આયુષ્યવાળો, પાચે ઇંદ્રિયો મન વિગેરેથી પૂર્ણ શરીરવાળો અને જૈન શાસનની આરાધનાની સામગ્રીવાળો હોય તો ઉપકાર કરી શકે છે, અને તેથી જ એવો જન્મ પામનારને જગત્ પુણ્યવાન-ભાગ્યવાન તરીકે માને છે અને દેવો પણ પ્રશસે છે

આવા માનવભવને પામીને જીવનુ કાઇ કર્તવ્ય હોય તો ગૃહસ્થજીવનમા રહીને કે સાધુતા (સ યાસ) સ્વીકારીને પણ અજ્ઞાન મોહનો નાશ કરવાનુ એક જ કતવ્ય છે, અને તે માટે જ વીતરાગના વચનોને પણ સમજ વાના છે એ સિવાય પ્રાપ્ત માનવ જીવનની કે સુખ સાહ્યબી યા ધર્મ સામગ્રીની કોઇ વિશિષ્ટતા નથી માનવભવ પામીને પણ જીવ મોહ-અજ્ઞાનને વશ બની અનાદિ નાચ

નાખ્યા જ કરે તો તે માનવજન્મની વિડંબના છે એવું કરનારો વાસ્તવમાં દેખતો છતાં અંધ, જ્ઞાની છતાં અજ્ઞાની, નિરોગી છતાં રોગી શ્રીમંત છતાં દરિદ્ર પંડિત છતાં મૂર્ખ બાળ છતાં રંક કે સમર્થ છતાં નામર્દ-દીન છે

માનવ જન્મ એટલે ભવિષ્યના જન્મોને રોકવા માટેનું કારાધામ? માનવ જન્મ એટલે અજ્ઞાનનો પડદો હટાવી મોહની અનાદિ વિડંબનાઓને ઓળખી તેમાંથી છૂટવા માટે મોહ સામેનું રણમેદાન! માનવજન્મ એટલે હિંસા-જૂઠ-ચોરી-અબ્રહ્મ-પરિગ્રહ વિગેરે પાપોને કરાવનારા વિષય કષાયોના કચરાને સાફ કરવા માટેનું સમરાંગણ! એમ એને કેટલી ઉપમાઓ આપી શકાય? માનવ જન્મ એટલે આત્માની સુખ સાધના માટેનું સર્વસ્વ!!!

આવા અમૂલ્ય-દુર્લભ ભવને પામીને જીવોને યથાશક્ય આત્મસુખ સાધવા માટેનું

સમજાવતી તેઓના જીવનની ટુકી નોધ, તે પછી એ આરાધનામા તેઓને કયા નિમિત્તો ઉપમારક થયા તે જણાવતુ અતકાળે જીવ નમા સહાય કરનાર થોડુ આત્માનુ ભાતુ, અને છેલ્લે જૈન શાસનના આરાધક જીવોના યોગ કથાનકો, એમ ત્રણ વિભાગમા આ લેખને સમાપ્ત કર્યો છે આત્મ કલ્યાણના અર્થી ભવ્ય જીવો તેનો યથાશકય સદુપયોગ કરી આ પ્રયાસને સફળ કરે એજ ભાવના !

મગલ ભગવાન્ વીરો,
મગલ ગૌતમપ્રભુ ।
મગલ સ્થુલભદ્રા દ્યા ,
જૈનો ધર્મોઽસ્તુ મગલ ॥

વિહાર કર્યો, રસ્તામાં તબિઅત વધારે બગડી, વિ૦ સં૦ ૧૯૮૯નું ચોમાસું રાધનપુર માદગીમાં પસાર થયું અને પુનઃ એમ લાદ આવ્યા આ ઉરક્ષત (પ્લુરસી)ની બીમારી બે વર્ષ રહી, દેશી ઓષધોપચાર કરતા દેવ ગુરૂ કૃપાયે આરામ થયો અને પુનઃ આરા ધનામાં ઉદ્યમ વધાયો મસ્કૃત બે બુકો પૂર્ણ કરી, પ્રાકૃત ભાષાના બોધ માટે હૈમી શબ્દાનુશાસનનો આઠમો અધ્યાય કંઠસ્થ કર્યો, અને શક્તિ પ્રમાણે કાવ્યોનો અભ્યાસ કરી સંસ્કૃત પ્રાકૃત વાચનની શક્તિ પ્રગટ કરી તે દરમિયાન જ્ઞાનાચારની આરાધના માટે પ્રસંગે પ્રસંગે અનુક્રમે શ્રી ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર, શ્રી આચારાંગ સૂત્ર, શ્રી કલ્પસૂત્ર અને ઉદયે શ્રી મહાનિશિથસૂત્રનું યોગોદ્વહન પણ કરી લીધુ વિ૦ સં૦ ૧૯૯૫માં શ્રી

વર્ધમાન તપની આરાધનાનો આરંભ કરી ધીમે ધીમે વિ૦ સં૦ ૨૦૦૭ સુધીમાં ચોપન ઓળી સુધી આગળ વધ્યા આટલા ગાળામાં ઉદ્યમી સ્વભાવને યોગે સંસ્કૃત-પ્રાકૃત વાંચન કરતાજ રહ્યા સાધુ જીવનમાં ઉપયોગી દશ વૈકાલિકની હારિભદ્રીયા ટીકા, ધર્મસંગ્રહ ભાગ રજો, તથા નંદી-અનુયોગ દ્વાર વિગેરે પણ તેઓએ શક્તિ અનુસાર ધારી લીધા, તેમની પ્રકૃતિ પ્રમાણે સંયમમાં ઉપકારક જે જે જણાય તેની નોંધ કરી હતા, એવી નોટ એમની દફતર પોથી હતી તેમાં ભિન્ન ભિન્ન અનેક વિષયો સ્વ-હસ્તે તેમણે લખી લીધા હતા, અને તેનું મનન વારંવાર કરતા એ દરમિઆન

શ્રી [illegible] યાના, વાવ,

[illegible] ચોર, થ [illegible]

વર્ધમાન તપની આરાધનાનો પ્રારંભ
કરી ધીમે ધીમે વિ૦ સ૦ ૨૦૦૭ સુધીમા
ચોપન ઓળી સુધી આગળ વધ્યા
આટલા ગાળામા ઉદ્યમી સ્વભાવને યોગે
સસ્કૃત-પ્રાકૃત વાચન કરતાજ રહ્યા સાધુ
જીવનમા ઉપયોગી દશવૈકાલિકની હારિભદ્રીયા
ટીકા, ધર્મસગ્રહ ભાગ રજો, તથા નદી-
અનુયોગ દ્વાર વિગેરે પણ તેઓએ શક્તિ
અનુસાર ધારી લીધા, તેમની પ્રકૃતિ પ્રમાણે
સયમમા ઉપકારક જે જે જણાય તેની નોટ
કરી લેતા, એવી નોટ એમની દફતર પોથી
હતી તેમા ભિન્ન ભિન્ન અનેક વિષયો સ્વ-
હસ્તે તેમણે લખી લીધા હતા, અને તેનુ
મનન વારવાર કરતા એ દરમિયાન તેઓએ
શ્રી ગિરિરાજની ૯૯ યાત્રા, વાવ, ભરાડ,
ભોરલ, ભીલડીયાજી, સાચોર, શખેશ્વરજીની

થયો પૂર્ણ પાચ વર્ષ ઉપરાતની આ શરી
રની બીમારીમા તેઓની આત્મશુદ્ધિ વધતી
ગઈ જ્ઞાનીઓએ કહેલુ સાચુ છે કે યોગ્ય
આત્માને અશુભ કર્મનો ઉદય પણ આત્માના
આરોગ્ય માટે બને છે ઉપચારો કરવા છતા
અશાતા વેદનીયનુ જોર વધતુજ ગયુ, સ૦
૨૦૦૮ ના પર્યુષણથી તેઓને હાજાપટેલની
પોળે સવેગીના ઉપાશ્રયે રાખ્યા, શરૂમા દેશી
ઉપચારો ચાલુ કર્યા, અને આખરે ડાક્ટરી
સારવાર ચાલુ કરવી પડી ડૅાક્ટરની સલાહ
સ૦ ૨૦૦૯મા હવાફેર માટે સાત મહિના
સાબરમતી રાખ્યા, ત્યા ડૅા૦ છોટુભાઈ કોડ
વાળા તથા શ્રીસઘે પણ સુદર સારવાર કરી
હતી એમ અમદાવાદમા હાજાપટેલની પોળના
શ્રાવક સઘ ઉપરાત બીજા પણ ઘણા શ્રાવકોની
મમતા ભરી ગુપ્ત અને પ્રગટ સેવા એટલી

સુંદર હતી કે જે એક સારા શ્રીમંત પણ આટલા લાંબા ગાળા સુધી ભાગ્યે જ પામી શકે કેવળ સાધુતાના રાગથી આકર્પાએલા પુણ્યાત્માઓની છેક સુધીની એ સારવાર તેઓને આશ્વાસન જ નહિ, શ્રાવક ધર્મની અનુમોદના કરાવતી હતી તેમાં પણ વર્તમાનમાં શ્રી વીશાશ્રીમાળીજ્ઞાતીય દવાખાના ના ડૉ રમેશ ધીમંતરાય પંડિત એમ બી બી એસ અને ડૉ કે એમ રાવ, બી–એ, એમ બી બી એસ ટી ડી ડી મદ્રાસ અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ ટી બી ક્લીનિક, એ બન્નેએ પોતે અજૈન છતાં જૈન સાધુ પ્રત્યે પૂર્ણ માન ધરાવી પાંચ વર્ષ સુધી સેંકડો વખત હાજર રહી પ્રસન્ન ચિત્તે જે સેવા કરી તે જૈનોને પણ આશ્ચર્ય પમાડે તેવી હતી

વૈયાવચ્ચ કે નિઃસ્વાર્થસેવા શાસનપ્રભા

વનોનુ એવુ અનુપમ અગ છે કે-તેને જોઈ ભવ્ય પ્રાણિઓ ધર્મની ધૂમ ધૂમ અનુમોદના -પ્રશસા કરે છે, અજ્ઞાન અને જડ જેવા જીવો પણ એથી સુલભબોધી બની જાય છે, અને અનેક જીવો આત્મામા ધર્મના બીજો વાવી મોક્ષ સન્મુખ બને છે એમ વૈયાવચ્ચ માત્ર કરનારને જ નહિ, બીજા પણ અનેકાનેક આત્માઓને ઉપકારક છે, માટે જ તેને શાસ્ત્રકારોએ અપ્રતિપાતી ગુણ કહ્યો છે તપ કરવા, પરિષહો સહેવા, ઉપસર્ગો વેઠવા, લોચ વિગેરેના કષ્ટો ખમવા, વિગેરે તેવુ કઠીન નથી કે જેવી વૈયાવચ્ચ કઠીન છે વૈયાવચ્ચ એક અતિ દુષ્કર તપ છે, કારણ કે-વૈયાવચ્ચ કરનારને પોતાના માનનો ચૂરો કરવો પડે છે, વિનીત ભાવ અને નમ્રતા કેળવવાં પડે છે પોતાની અનુકૂળતાને કે જરૂરીઆતને ગૌણ કરવી પડે

સ્વાધ્યાય મ યનની નિર્મળતાનુ પરમ
ઔષધ છે એમ સમજી તેઓ યથાશક્ય
સ્વાધ્યાયમા રક્ત રહેતા, છ વા પાચ વર્ષોની
ચાલુ માદગીમા તેઓએ ભાવદેવસૂરિજીકૃત
શ્રી પાર્શ્વનાથ ચરિત્ર, સવેગનો રગ પુરનાર
શ્રી સમરાદિત્ય સક્ષેપ અને તે પછી થોડો
ભાગ સમરાઇચ્ચ કહાનો પણ વાચ્યો હતો
સિરિસિરિવાલ કહા, વૈરાગ્યશતક વિગેરે
સસ્કૃત-પ્રાકૃત વાચન કર્યા બાદ માનસિક
શક્તિ પૂરવા માડી ત્યારે છેવા વર્ષમા
ગુજરાતી ભાષાના અધ્યાત્મક પદ્મ, શાલિભદ્ર
ચરિત્ર, યોગશાસ્ત્રના મૂળ શ્લોકો, પૂ૦ પ૦
મહારાજશ્રી ભદ્રકરવિજયજી ગણીએ લખેલુ
'નમસ્કાર મહામત્ર' વિગેરે મનન પૂર્વક
વાચ્યુ હતુ છેલ્લા પદર દિવસમા સરળ-
વાચન તરીકે શ્રી ચદરાજાનો રાસ અને

अतो व्यवहित ? ??? सदा
?-विधान, मुहुः मुहुः संक्लेशे त्रिका-
लमसंक्लेशे ।

ચતુઃશરણ ચ દુષ્કૃત ગર્હા સુકૃતાનુમોદના-

પ કરવા (શરણાં) દુષ્કૃતોની (ભાવ પૂર્વક ગુરુ સાક્ષીએ) નિંદા, અને ત્રીજું શુભ યોગનું સુકૃત–અર્થાત્ અનુમોદના

માટે શુભ ભાવની ઇચ્છાવાળાએ એ ઉપાયો હંમેશા પ્રણિધાન (નિશ્ચય પૂર્વક સેવન) કરવું જોઇએ તે પણ જ્યારે (આત્મામાં રાગ-દ્વેષ-કામ-ક્રોધાદિ) સંક્લેશ હોય ત્યારે વારવાર અને સંક્લેશના અભાવે દિવસમાં ત્રણવાર (ત્રિકાળસંધ્યાએ) કરવું જોઇએ

(તેમાં ચાર શરણાંના સ્વીકારનો વિધિ કહે છે-)૧-ઐશ્વર્યાદિ પ્રતિવાળા (ભગવંત),

भावबीअ ति सुप्पणिहाण, सम्म पढिअव्व, (सम्म) साअव्व सम्म अणुपेहिअव्व ति।

णमो णमिअणमिआण परमगुरुवीअरागाण णमो सेसणमुक्कारारिहाण, जयउ सव्वण्णु

રૂપ નિયાણા) વિના અશુભ ભાવોને (મન-વચન-કાયાની અકુશળ પ્રવૃત્તિને) રોકીને (અર્થાત્ શુભભાવ પૂર્વક) આ સૂત્ર શુભ ભાવોનુ (મોક્ષનુ) બીજ હોવાથી તેને ઉત્તમ પ્રણિધાન (એકાગ્રતા અને તેમા કહેલા ભાવોના કર્તવ્યના નિશ્ચય) પૂર્વક સમ્યક્ (શાન્ત ચિત્તે) ભણવુ જોઈએ, સમ્યક્ સાભળવુ જોઈએ અને એના અર્થની અનુપ્રેક્ષા (પદાર્થ વિચારણા) કરવી જોઈએ

હવે છેલ્લે ઉપસહાર કરતા મગળ કરે છે કે–

'નિત્ય પ્રણિધાન-પ્રાર્થના'

[આ પ્રણિધાન મુનિ કપૂરવિજયજી દરરોજ કરતા. ઉઠતે ને રાત્રે દિવસમાં અનેક વાર કરતા]

स्वकृतं दुष्कृतं गर्हन् सुकृतं चानुमोदयन् ।
नाथ! त्वच्चरणौ यामि शरणं शरणोज्झित ॥१॥

मनोवाक्कायजे पापे कृतानुमतिकारितैः ।
मिथ्या मे दुष्कृतं भूया-दपुनः क्रिययान्वितम् ॥२॥

यत्कृतं सुकृतं किंचि-द्रत्नत्रितयगोचरम् ।
तत्सर्वमनुमन्येऽहं, मार्गमात्रानुसार्यपि ॥३॥

सर्वेषामर्हदादीनां यो योऽर्हत्त्वादिको गुणः ।
अनुमोदयामि तं तं सर्वं तेषां महात्मनाम् ॥४॥

त्वां त्वत्फलभूतान् सिद्धां-स्त्वच्छासनरतान् मुनीन्
त्वच्छासनं च शरणं प्रतिपन्नोऽस्मि भावतः ॥५॥

क्षमयामि सर्वान्सत्त्वान् सर्वे क्षाम्यन्तु ते मयि ।
मैत्र्यस्तु तेषु सर्वेषु, त्वदेकशरणस्य मे ॥६॥

નુસારી પણ જે જે કઇ સુકૃત કર્યું હોય તે સર્વનુ હુ અનુમોદન કરૂ છુ (૩)

શ્રીઅરિહ ત-સિદ્ધ-આચાર્ય-ઉપાધ્યાય, અને સાધુના ક્રમશ અરિહ તપણુ, સિદ્ધ પણુ, પ ચાચારપાલન, સૂ ાપ્રદાન, સાધુક્રિયા, તથા શ્રાવક-શ્રાવિકા-દેવ-દેવી કે બીજા પણુ માર્ગાનુસારી વિગેરે જેઓમા જે જે દેશવિરતિ, સમ્યક્ત્વ, કે દાન-શીલ આદિ ગુણો છે તે તે મહાત્માઓના તે તે સર્વગુણોની હુ અનુ મોદના કરૂ છુ (૪)

હે ભગવ ત! તમારૂ, તમારા (જીવનના) ફળસ્વરૂપ સિદ્ધોનુ, તમારા શાસનના રાગી (આરાધક) સાધુઓનુ અને તમારા શાસનનુ (આજ્ઞાનુ) હુ ભાવથી શરણુ સ્વીકારૂ છુ (૫)

હે દેવાધિદેવ! હુ આપની સાક્ષીએ સર્વ

કરી શકતો નથી, એ મારી નિર્બળતા છે તેને દૂર કરવા આપને હું પુન પુન પ્રાર્થના કરૂ છુ] [૨]

હે મારા પ્રભુ! સમજવા છતા રાગરૂપી મહાનર્પના ઝેરથી બેભાન બનેલા મે જે જે દુષ્ટ કર્મો કર્યા છે તે સ્વમુખે કહ્યા પણ જાય તેમ નથી મારા એ ગુપ્ત પાપીપણાને ધિક્કાર થાઓ! આપ તો એ બધુ જાણો જ છો, આપની સમક્ષ હુ તેને ધિક્કારૂ છુ [૩]

હે ભગવત! ક્ષણ રાગી ક્ષણ વિરાગી, ક્ષણ ક્રોધી અને ક્ષણમા ક્ષમાવત, એમ મોહ વિગેરે અતરગ શત્રુઓએ જેમ મદારી માકડાને નચાવે તેમ મને વારવાર નાચ કરાવ્યો છે આપનુ સમ્યગ્ દર્શન પામવા છતા મન-વચન અને કાયાની દુષ્ટ ચેષ્ટાઓ

હે નાથ! હું ઘણા જન્મમાં અનેક ઘણા ઘણા દેવોનું પૂજન, આરાધન [illegible] કર્યું કિંતુ કશું નહિ મેં [illegible] [illegible] કે સમર્થ ઉપકારી (ભગવાન [illegible] [illegible] છો, તેથી હું તમારા ચરણમાં [illegible] છું. હે સ્વામી! હે નાથ! મારું રક્ષણ કરો મને તારો! મને બચાવો! (૭)

આ મારા પ્રભુ [illegible] મને [illegible] ભૂમિકાઓ પરે [illegible] આપની [illegible] કર્યો છે.] હવે [illegible] [illegible] [illegible] મારા દીન ઉપર દયા નહિ કરો તો હું [illegible] [illegible] (૮)

હે મારા પરમ આધાર [illegible] દયાળુ પ્રભુ! તમે મારી સ્થિતિના પૂર્ણ જાણનારા છો,

૮૧

પ્રભુ પાસે ભવોભવની આલોચના

पादपीठ लुठन्मूर्ध्नि मयि पादरजस्तव ।
चिरं निवसतां पुण्य-परमाणुकणोपमम् ॥१॥
मद्दृशौ त्वन्मुखासक्ते, हर्षबाष्पजलोर्मिभिः ।
अप्रेक्ष्यप्रेक्षणोद्भूतं, क्षणात्क्षाल्यतां मलम् ॥२॥
त्वत्पुरो लुठनैर्भूयान्, मद्भालस्य तपस्विनः ।
कृताऽसेव्यप्रणामस्य, प्रायश्चित्तं किणावलिः ॥३॥
मम त्वद्दर्शनोद्भूता-श्चिरं रोमाञ्चकण्टकाः ।
तुदन्तां चिरकालोत्था-मसद्दर्शनवासनाम् ॥४॥
त्वद्वक्त्रकान्तिज्योत्स्नासु निपीतासु सुधास्विव ।
मदीयैर्लोचनाम्भोजैः, प्राप्यतां निर्निमेषता ॥५॥
त्वदास्यलासिनी नेत्रे, त्वदुपास्तिकरौ करौ ।
त्वद्गुणश्रोतृणी श्रोत्रे, भूयास्तां सर्वदा मम ॥६॥
कुण्ठाऽपि यदि सोत्कण्ठा, त्वद्गुणग्रहणं प्रति ।
ममैषा भारती तर्हि, स्वस्त्येतस्यै किमन्यया ॥७॥

હું આપને નહિ નમવાથી દરેક
અનેક જન્મ અજ્ઞાનથી ઘેરાયો હતો
તેથી હું જેમ તેમ કરીને આપને ભાવું
છું તેમ નક્કિ નહીં પણ (થઇ) ગયો!
અરિહંત આપના ચરણને નમવાથી મેં મેળવ્યું
મિથ્યાત્વ દૂર કરવા આપને નમવાથી નાશ
થયો. [૩]

દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર ધ્યાન પ્રભુના
આનંદથી ભરેલા મારા ગુણ ઉપર ગ
ઢેલ કર્યા કે જેથી અનંતકાળથી મારી
મિથ્યાત્વની સહિત વાસનાઓ નાશ પામે
આપના ધ્યાનના દર્શનના આવેશથી મારી
મિથ્યાત્વની વાસનાઓ દૂર અવશ્ય નાશ
પામશે, માટે મને વારંવાર દર્શના દેવાધિ
મહારાજ થજો. [૪]

હે [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] મેં [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] નહીં
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] માટે
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] વિના
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] કરી-
[illegible] થી આ માન મિથ્યાત્વાદિ [illegible] કર્મોની
[illegible] [illegible] [illegible] (૭)

હે [illegible] ! હું આ [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] આપની
ઈચ્છાને આધીન [illegible] [illegible] અને આપનો

...न्न भूरि च मन्त्रादि परद्रव्यमदत्तकम् ।
...ति ग्राह्यत्वे लोभात् तन्नाथ त्वत्समक्षकम् ॥१२॥
...तिर्यङ् मानुष दिव्यं मैथुन मनसा पुरा ।
...त्वत्समक्ष विविधमा... ॥१३॥

તથા હે દેવાધિદેવ! થોડુ કે ઘણુ જે કોઈ વખતે પણ મંત્રાદિકો વડે વશ થઈ પારકું દ્રવ્ય લીધું હોય (લોભથી અન્યાય-અનીતિ કરી લોકોને ઠગ્યા હોય, થાપણ ઓળવી હોય વગેરે જે જે પારકુ ધન લીધુ હોય) તે સર્વને હું વોસિરાવુ છુ (૧૨)

તિર્યંચ, મનુષ્ય અને દેવના ભવોમા પૂર્વે મેં તે તે સંબંધી જે જે મૈથુન મનથી-વચનથી કે કાયાથી સેવ્યા હોય, તે સર્વને પણ હે ભગવત! આપની સાક્ષીએ મન, વચન અને કાયાથી વોસિરાવુ છુ (૧૩)

इन्द्रियैर्विवशीभूय च आहारमथुर्विधम् ।
मन्रात्रावुपभोजितं निन्दामि ममपि त्रिधा ।१६।
क्रोधा माना माया लोभा रागा द्वेष पुनिंगणा ।
पैशुन्यं परनिर्वादः अभ्याख्यानमसत्यं च यत् ।।१७।।

હોય તે સર્વને ર ચોસિરાવુ છુ । ભગવન્!
હું આજથી તેનો સબંધ અને મમ૧
છાડુ છુ (૧૫)

રમના વિગેરે ઇન્દ્રિઓને વશ બનીને
અશન-પાન-ખાદિમ અને સ્વાદિમ એ ચાર
આહારમાથી કોઈ પણ આહાર રાત્રે ખાધો
હોય તેને પણ મન-વચન-કાયાથી નિન્દુ
છુ, એ પાપ છે, તેને ધિક્કાર છે (૧૬)

વળી કે મારા ... મોહને
વશ પડેલા કે
...રાગ, દ્વેષ,

धर्मानुष्ठानविषये, यद्वीर्यं गोपितं मया।
वीर्याचारातिचारं च निन्दामि तमपि त्रिधा ॥२०॥
इमा दुष्कर्म मया या रक्ष्या हानि दितार।
यस्यापकारि विशिष्टा मम क्षाम्यन्तु
सार्ज़ितं ।२१।

મોટી ભૂલ કરી છે એમ હું માનું છું (૧૯)

છતી શક્તિએ પણ ધર્મ કાર્યોમાં મે નિબળતા બતાવીને જે વીર્યને છુપાવ્યું તે વીર્યાચારના અતિચારને પણ હે પ્રભો! હું મન-વચન-કાયાથી નિંદુ છુ, પાપકાર્યોમાં એ બળને ગુમાવી મારા ઉપકારી કાર્યો નહિ કરવાથી મે ઘણી મોટી ભૂલ કરી છે (૨૦)

૩-સર્વ જીવોને ક્ષમાપના

હે ભગવંત! હવે હું સર્વ જીવોને આપની સાક્ષીએ ખમાવું છું મે જે જે

मया स्थापिता दुःखे, मयि क्षाम्यन्तु ते मम ।
क्षाम्यहमपि तेषां, मैत्री सर्वेषु मे सदा ॥२४॥

રે કોઈ શત્રુ મિત્ર કે સ્વજન-પરજન નથી, સાથ જીવો મારે સમાન છે (૨૨)

તિર્યંચપણામા તિર્યંચો, નારકપણામા રકો, દેવપણામા દેવો અને મનુષ્યપણામા નુષ્યો, (૨૩) એમ ચારે ગતિમા જે જે વોને મે દુ ખમા નાખ્યા તે સવ મને મા કરો ! હુ પણ તે સર્વને ખમાવુ છુ, રે સર્વ જીવો સાથે મૈત્રી છે (કોઈ મારો ુ નથી, શત્રુઓ તો મારા જ અ તર ગ દુષણો , તેના વશ બનેલા મે બીજાઓને દુષ્ટ ાનીને દુ ખી કર્યા તે મારા અજ્ઞાન અને ાહનુ દુષ્ટ ફળ છે આજથી હુ એ ભૂલને મજીને તજુ છુ હે ભગવત ! આપના

मांसास्थिरमांसाऽस्थि-यकृन्निरण्मूत्रपूरिते।
पुण्यशुचिनिलये, मूर्छा कुर्वीत क: सुधी ॥३०॥
अवश्यायात्तदेहमेव, मान्त यमचिरादपि।
लालित पालित वापि, विनश्वरमिद वपु ॥३१॥

चरबी, लोही, मांस, हाडका, यकृत (पित्ताशय) અને મળ-મૂત્રથી ભરેલા અશુચિના ભંડાર તુ ય શરીરમા કોણ બુદ્ધિમાન મૂર્છા કરે ? શરીર તો ઉપરથી સુંદર ચામડાથી મઢેલી જીવોને મુંઝવવા માટે ઘડેલી મોહની દાસી છે (૩૦)

લાલન-પાલન કરવા છતા અવશ્ય નાશ પામનારૂ આ શરીર તો હે જીવ ! ભાડાના ઘરની જેમ અવશ્ય ક્ષણમા છોડવુ પડે તેવુ છે, તેમા મોહ કરી કોણ પોતાનો સ્વાર્થ ગુમાવે ? (૩૧)

उपशमनमात्मा मातृप्रम मना मम ।
यस्मात्प्रतिपद्य यारे निर्मान्यपिन य ॥४०॥
मार्गं मागमृगयि वादमाम्नगर मला ।
यत्रार्पित विनियम त्रिविधस्पृगृतात्मनम ॥४१॥

શ્રુતજ્ઞાનનું સતત દાન કરે (ભણાવે) છે તે શ્રેષ્ઠ ભગવાન શ્રીઉપાધ્યાય ભગવંતોને મારો ભાવપૂર્વક નમસ્કાર થાઓ (૩)

જેઓ અઢાર હજાર શીલાંગરથના વહન કરનારા શીલવ્રતધારી કહેવાય છે, અને જેઓ લાખો ભવેના બાંધેલા આકરા પાપોને નાશ કરી રહ્યા છે તે સર્વકાળવર્તી સર્વક્ષેત્રના સાધુ ભગવંતોને મારો નમસ્કાર થાઓ (૪૦)

આ પંચપરમેષ્ઠિ ભગવંતો એજ જગતના સાચા ઉપકારક છે, એજ તત્ત્વભૂત છે, એજ મોહની કારની કનરમાં કચરાતા જીવોને

આરાધના કરીને પોતના આત્માનો ઉદ્ધાર કર્યો, તેમ હે જીવ! તું પણ આ આરાધના ના કરી તારૂં કલ્યાણ સાધ! આ શ્રીજિનદાસની અનુભવ સેવા છે, ભવોભવ સુખી કરનારૂં આત્માનું ભાનુ છે, એ તારૂં સાચું ધન છે, માટે એનું આરાધન કરી મોહ અને અજ્ઞાનના બંધનોને નાશ કરી જીવનને સફળ બનાવ!

આ મહાન લાભકારી આરાધનાને ભણવાથી, સાંભળવાથી અને અનુમોદવાથી અનંત કાળના સંચિત આઠ કર્મો પણ તૂટી જાય છે માટે સહુ કલ્યાણકામી આત્માઓ એ આરાધનાને પામી આત્મકલ્યાણને સાધે એજ શુભ ભાવના!

ઇતિ શ્રી ૫ વિધ આરાધના સમાપ્ત

साह्या च व्यथा कर्म-द्विपब्रजयचमूनिभा ।
इति ध्यात्वाथ सत्त्वाढ्य, कायोत्सर्ग कुरुष्व भो ॥८॥

શા માટે દીન બની બીજી ઓષધાદિની આશાઓ કરવી જોઈએ ? એમાનુ કોઈ ત્હારી રક્ષા કરે તેમ નથી, તારૂ સમક્તિપૂર્વકનુ આત્મભાન તને અત્યારે સહાય કરે તેમ છે, તેને તુ ભૂલીશ નહિ ! (૭)

આ પીડા તો કર્મરૂપ શત્રુને જીતવા માટે સેના સરખી છે, ત્હારો વિજય કરાવનારી છે, માટે સહન કરવા યોગ્ય છે, એમ વિચારીને સત્ત્વ કેળવીને હે જીવ ! તુ શરીર ઉપરની મૂર્છા ઉઠાવી લે, કાયાને વોસિરાવી દે ! (૮)

(જયાનંદ ચરિત્ર)

સુખી થઇશ તને શાણાને કેટલુ સમજાવવુ ? બસ, બસ, શ્રી જિનશાસન ત્હારો હાથ ઝાલીને તને પાર ઉતારશે એવુ કહ્યુ માન, ભવોભવ એ નહિ મળે, આ ભવમા એનો અનાદર કરવાથી પરભવે તુ વચિત રહીશ

આ બધી મન-વચન અને કાયાની દુષ્ટ પ્રવૃત્તિ કરાવનારા કષાયો, વિષયો, યોગો, પ્રમાદ, અવિરતિ, મિથ્યાત્વ અને આર્ત-રૌદ્રધ્યાન, એ ત્હારા અભ્યતર શત્રુઓ છે એને વશ થએલો જીવ ક્યાંયે કાળમા સુખી થઈ શકતો નથી

૮-કર્મ બધમાથી કેમ બચાય ?

ઉપરના કર્મ બધના કારણોને રોકવાથી કર્મ બધાતા અટકે માટે તેને સવર કહેવાય છે તેના દ્રવ્ય અને ભાવ બે પ્રકારો છે, જે

કેમકે જીવનમાંથી એ પાપને દૂર કરવાના આ અમૂલ્ય ઉપાયોનો આદર કર ! બીજી ગતિઓમાં તને આ સમજવાનું ક્યાંથી મળશે ? આનાથી તું આ ભવમાં પણ સુખી થઈશ, અને પરભવના સુખોની તો વાત કયા શબ્દોમાં કહું ? અગણિત અખંડ સુખ આપનારૂં સુંદર જીવન અને સામગ્રી ત્યાં વિના પ્રયત્ને મળશે

૯–બાંધેલા કર્મો શી રીતે છૂટે ?

સંસારરૂપી વૃક્ષના બીજભૂત કર્મો જેનાથી છૂટે તે નિર્જરા કહેવાય છે તેના સકામ અને અકામ બે ભેદ છે, મુનિઓને સકામ નિર્જરા અને બીજાઓને અકામ નિર્જરા હોય છે જેમ વૃક્ષના ફળને પરાલ વિગેરે ઢાંકીને ગરમ ઉપાયોથી પકાવાય છે અને ઝાડ ઉપર સ્વયં પણ પાકે છે, તેમ કર્મ ખપાવવાના ધ્યેયથી વિવિધ પરિષહો-ઉપસર્ગો સહીને કે તપ

શ્રી પુન્ય પ્રકાશનુ સ્તવન

દુહા

સિદ્ધિદાયક સદા, ચોવીસે જિનરાય,
ગુરૂ સ્વામિની સરસ્વતી, પ્રેમે પ્રણમુ પાય ૧
ભુવનપતિ ત્રિશલા તણો, નંદન ગુણ ગંભીર,
શાસન નાયક જગ જયો, વર્ધમાન વડવીર ૨
એક દિન વીર જિણંદને, ચરણે કરી પ્રણામ,
ભવિક જીવના હિત ભણી, પુછે ગૌતમસ્વામ ૩
મુક્તિ મારગ આરાધિએ, કહો કિણ પરે અરિહંત,
સુધા સરસ તવ વચન રસ, ભાખે શ્રી ભગવંત ૪
[1]અતિચાર આલોઇએ, [2]વ્રત ધરીએ ગુરૂસાખ,
[3]જીવ ખમાવો સયલ જે, યોનિ ચોરાશી લાખ ૫
[4]વિધિશુ વળી વોસિરાવીએ, પાપસ્થાન અઢાર,
[5]ચાર શરણ નિત્ય અનુસરો, [6]નિંદો દુરિતાચાર ૬

વિણુઝ તે। ઉવેખ્યો રે-પ્રા૦ સ૦ ૭
ઈત્યાદિક વિપરીતપણાથી, સમકિત ખંડયુ
જેહ, આ ભવ પરભવ વળી રે ભવોભવ,
મિચ્છામિ દુક્કડ તેહ રે-પ્રાણી ચારિત્ર લ્યો
ચિત્ત આણી, વીર વદે એમ વાણી રે-પ્રા૦ ચા૦૮
પચ સમિતિ ત્રણ ગુપ્તિ વિરાધી, આઠે
પ્રવચન માય, સાધુ તણે ધરમે પરમાદે,
અશુદ્ધ વચન મન કાય રે-પ્રા૦ ચા૦ ૯
શ્રાવકને ધર્મે સામાયિક-પોસહમા મન વાળી,
જે જયણા પૂર્વક એ આઠે, પ્રવચન માય ન
પાળી રે-પ્રા૦ ચા૦ ૧૦
ઈત્યાદિક વિપરીતપણાથી, ચારિત્ર ડહોળ્યુ
જેહ, આ ભવ પરભવ વળી રે ભવોભવ,
મિચ્છામિ દુક્કડ તેહ રે-પ્રા૦ ચા૦ ૧૧
બારે ભેદે તપ નવિ કીધો, છતે જોગે નિજ

શક્તે, ધર્મે મન વચ કાયા વીરજ, ન
ફોરવીયુ ભક્તે રે-પ્રા૦ ચા૦ ૧

તપ વીરજ આચાર એણી પેરે, વિવિ
વિરાધ્યા જેહ, આ ભવ પરભવ વળી રે ભવોભ
મિચ્છામિ દુક્કડ તેહ રે-પ્રા૦ ચા૦ ૧

વળીય વિશેષે ચારિત્ર કેરા, અતિચાર
આલોઇએ, વીરજિણેસર વયણ સુણીને,
પાપ મેલ સવિ ધોઇએ રે-પ્રા૦ ચા૦ ૧૪

ઢાલ-બીજી

(પામી સુગુરુ પસાય-એ દેશી)

પૃથ્વી પાણી તેઉ, વાઉ વનસ્પતિ,
એ પાચે થાવર કહ્યાએ, કરી કરસણ આરંભ
ખેત્ર જે ખેડીયા કુવા તળાવ ખણાવીયાએ૦ ૧
ઘર આરંભ અનેક, ટાકા ભોંયરા,
મેડી માળ ચણાવીઆએ, લીંપણ ગુંપણ કાજ,

વહીયમનોસવે, તે મુજ મિચ્છામિ દુક્કડ એ૦ ૭
પૂરી ચરમીયા કીડા, ગાડર ગંડોલા, ઈયળ
પોરા ને અલશીયાએ, વાળા જળો ચૂડેલ,
વિચલિત રસતણા, વળી અથાણાં પ્રમુખનાએ૦ ૮
એમ બેઈન્દ્રિય જીવ, જે મે દુહવ્યા, તે
મુજ મિચ્છામિ દુક્કડ એ, ઉધેહી જૂ લીખ,
માકડ મંકોડા, ચાચડ કીડી કુંથુઆએ૦ ૯
ગદ્ધહિઆ ધીમેલ, કાનખજૂરીયા,
ગીંગોડા ધનેરીયાએ, એમ તેઇન્દ્રિય જીવ,
જે મે દુહવ્યા, તે મુજ મિચ્છામિ દુક્કડ એ ૧૦
માખી મચ્છર ડાંસ, મસા પતંગીયા,
કંસારી કોલિયાવડાએ, ઢીંકુણ વીંછૂ તીડ,
ભમરાભમરીઓ, કોતા બગ ખડમાંકડીએ૦ ૧૧
એમ ચૌરિન્દ્રિય જીવ, જે મે દુહવ્યા, તે
મુજ મિચ્છામિ દુક્કડ એ, જળમા નાખી જાળ,

જળચર દુહવ્યા, લ ગા મગ મ તાપીયાએ૦ ૧૨
પીડયા પ ખી જી ા, પાડી પાસમા,
પોપટ ઘાલ્યા પાંજરેએ, એમ પ ચેંદ્રિય જીવ,
જે મે દુહવ્યા, તે મુજ મિચ્છામિ દુક્કડ એ૦૧૩

ઢાલ-ત્રીજી

(આણી વાણી દિનકારીજી-એ દેશી)

ક્રોધ લોભ ભય હાસ્યથીજી, બોલ્યા વચન અસત્ય,
કૂડ કરી ધન પારકાજી, લીધા જેહ અદત્ત રે
જિનજી ! મિચ્છામિ દુક્કડ આજ, તુમ સાખે
મહારાજ રે-જિનજી, દેઈ સારૂં કાજ રે-
જિનજી, મિચ્છામિ દુક્કડ આજ ૧

દેવ મનુષ્ય તિર્યંચનાજી, મૈથુન સેવ્યા રે જેહ,
વિષયારસલ પટપણેજી, ઘણુ વિડંબ્યો દેહ રે-
જિનજી મિચ્છામિ૦ ૨

પરિગ્રહની મમતા કરીજી, ભવે ભવ મેલી આય,

જે જિહાંની તે તિહાં રહી, કોઈ ન આવી સાથ રે-
જિનજી મિચ્છા મિ૦ ૩

રયણી ભોજન જે કર્યાં, કીધાં ભક્ષ અભક્ષ,
રસના રસની લાલચે, પાપ કર્યાં પ્રત્યક્ષ રે-
જિનજી મિચ્છા મિ૦ ૪

વ્રત લેઈ વિસારિયાં, વળી ભાંગ્યાં પચ્ચક્ખાણ,
કપટ હેતુ કિરિયા કરી, કીધાં આપ વખાણ રે
જિનજી મિચ્છામિ૦ ૫

ત્રણ ઢાળ આઠે દુહે, આલોયા અતિચાર,
શિવગતિ આરાધન તણો, એ પહેલો અધિકાર રે
જિનજી મિચ્છામિ ૬

ઢાળ-ચોથી

(સાહેલડીની-દેશી)

પંચ મહાવ્રત આદરો સાહેલડી રે, અથવા
લ્યો વ્રત બાર તો, યથાશક્તિ વ્રત આદરી

પણ તૃપ્તિ ન પામ્યો, જીવ ટાલચીયો રંક,
દુલ્લહો એ વળી વળી, અણુસણુનો પરિણામ,
એહથી પામીજે, શિવપદ સુરપદ ઠામ

ધન્ય ધન્નો શાલિભદ્ર, ખંધો મેઘકુમાર,
અણુસણ આરાધી, પામ્યા ભવનો પાર,
શિવમંદિર જાશે, કરી એક અવતાર,
આરાધન કેરો એ નવમો અધિકાર

દસમે અધિકારે, મહામંત્ર નવકાર,
મનથી નવિ મૂકો, શિવસુખ-ફલ સહકાર,
એહ જપતા જાયે, દુર્ગતિ દોષ વિકાર,
સુપરે એ સમરો, ચૌદ પૂરવનો સાર

જનમાતર જાતા, જો પામે નવકાર,
તો પાતિક ગાળી, પામે સુર અવતાર,
એ નવપદ સરીખો, મંત્ર ન કોસ સાર,
ઈહ ભવ ને પરભવે, સુખ સંપત્તિ દાતાર

કરવા અમ ઉપકાર, જયો જિન વીરજી એ ૧
મે અપરાધ કર્યાં ઘણા એ,કહેતા ન લહુ
પાર તો, તુમ ચરણે આવ્યા ભણી એ,
જો તારે તો તાર, જયો૦ ૨
આશ કરીને આવીયો એ, તુમ ચરણે
મહારાજ તો, આવ્યા ને ઉવેખશો એ,
તો કેમ રહેશે લાજ? જયો૦ ૩
કરમ અલુજણ આકરા એ, જનમ મરણ
જજાળ તો, હુ છુ એહથી ઉભગો એ,
છોડવ દેવ! દયાલ જયો૦ ૪
આજ મનોરથ મુજ ફળ્યા એ, નાઠા દુઃખ
દંદોલ તો, તુઠયો જિન ચોવીસમો એ,
પ્રગટયા પુણ્ય કલ્લોલ જયો૦ ૫
ભવો ભવ વિનય તુમારડો એ, ભાવ ભક્તિ
તુમ પાય તો, દેવ! દયા કરી દીજીએ એ,
બોધિબીજ સુપસાય જયો૦ ૬

— કળશ —

તરણ તારણ સુગતિ કારણ, દુખ
વારણ જગ જયો, શ્રી વીર જિનવર
ણ ગુણના, અધિક મન ઉત્કટ થયો ૧
વિજયદેવસૂરિંદ પટ્ટધર, તીરથ જગમ
ણી જગે, તપગચ્છપતિ શ્રીવિજયપ્રભસૂરિ,
સૂરિ તેજે ઝગમગે ૨
ી હીરવિજયસૂરિ શિષ્ય વાચક, કીર્તિવિજય
સુરગુરુ સમો, તસ શિષ્ય વાચક વિનયવિજયે,
શુણ્યો જિન ચોવીસમો ૩
ગયસત્તર સંવત ઓગણત્રીશે, રહી રાંદેર
ચોમાસ એ, વિજય દશમી વિજય કારણ,
કીયો ગુણ અભ્યાસ એ ૪
નરભવ-આરાધન સિદ્ધિ સાધન, સુકૃતલીલ
વિલાસએ, નિર્જરા હેતે સ્તવન રચિયું,
નામે પુણ્યપ્રકાશએ ૫

તે વિણુ જનમારો વહી ગયો, નહિ કાગળ
સમાચાર રે, નહિ કોઇ કોઇનો સસાર રે,
સ્વારથીયો પરિવાર રે, માતા મરૂદેવી ગાર રે,
પહોચ્યા મોક્ષ મોઝાર રે સહુજાન દી૦ ૭
માત પિતા સુત બાધવા, અધિકો રાગ વિમાર રે,
નારી અસારી રે ચિત્તમા, વ છે વિષય ગમાર રે,
જુઓ સૂરિકાતા જે નાર રે, વિષ દેતી ભરતાર,
નૃપ જિન ધર્મ આધાર રે, સજ્જન
નિવાર રે સહુજાન

હસી હસી દેતા રે તાલીયો, રાચ્યા
તે નર અ તે માટી થયા, લોક ચણે
ધડતા પાત્ર કુભાર રે, એહવુ જાણી
છોડ્યા વિષય વિકાર રે, ધન્ય તેહનો

થાવચ્ચા સુત શિવવર્યો, વળી
ધિક ધિક વિષયા રે જીવને,

રસાલ રે, જેહની મોહ જ જાલ રે,
ઘર રમે કેવલ બાલ રે, ધન્ય કરકંડૂ ભૂપાલ રે
સહજાનંદી૦ ૧૦

શ્રી શુભ વિજય સુગુરૂ લહી, ધર્મ રયણ
ધરે છેક રે, વીર વચન રસ શેલડી,
ચાખે ચતુર વિવેક રે, ન ગમે તે નર ભેક રે,
ધરતા ધર્મની ટેક રે, ભવજલ તરીયા અનેક ર
સહજાનંદી૦ ૧૧

આપ સ્વભાવની સજ્ઝાય

આપ સ્વભાવમા રે, અવધુ સદા મગનમે
રહેના, જગત જીવ હે કરમાધીના, અચરિજ
કછુઅ ન લીના આપ૦ ૧

તુ નહિ કેરા કોઇ નહિ તેરા, કયા કરે મેરા
મેરા, તેરા હૈ સો તેરી પાસે અવર
સબહિ અનેરા—આપ સ્વભાવ૦ ૨

વપુ વિનાશી તુ અવિનાશી, અબ હૈ ઇનકા

વિરાગી, બહુ સગ જબ દૂર નિકામી, તબ
તુમ શિવકા વાસી–આપ૦ ૩

રાગ ને રીગ દોય ખવીસા, એ તુમ
દુઃખકા દીસા, જબ તુમ ઉનકુ દૂર કરીસા,
તબ તુમ જગકા ઈસા–આપ૦ ૪

પરકી આશા સદા નિરાશા, એ હૈ જગ જન
પાસા, તે કાટનકુ કરો અભ્યાસા, લહો સદા
સુખ વાસા–આપ૦ ૫

કબહિક કાજી કબહિક પાજી, કબહિક હુઆ
અપભ્રાજી, કબહિક કીર્તિ જગમે ગાજી, સબ
પુદ્ગલકી બાજી–આપ૦ ૬

શુદ્ધ ઉપયોગ ને સમતા ધારી, જ્ઞાન ધ્યાન
મનોહારી, કર્મ કલંકકુ દૂર નિવારી, જીવ
વરે શિવનારી–આપ૦ ૭

વૈરાગ્યની સજ્ઝાય

ઉંચા તે મંદિર માળીયા, સોડ તાણીને

સ્નો, કાઢો કાગ રે એને મહુ કહે, જાણે
જ ભ્યો જ ન્હોતો-એક રે દિવસ એવો
આવશે, મન મળોજી સાલે, (એ આકણી) ૧
મેત્રી મળ્યા સવિ કારમા, તેનું કાઇ નવિ
ચાલે-એક રે૦ ૨
સાવ સોનાના સાકળા, પહેરણુ નવનવા
વાધા, ધોળુ વસ્ત્ર એના કર્મનુ, તે તો
શોધવા લાગ્યા-એક રે૦ ૩
ચરૂ કડાઇયા અતિ ઘણા, બીજાનુ નહિ લેખુ,
ખોખરી હાંડી એના કર્મની, તે તો
આગળ દેખુ-એક રે૦ ૪
કોના છોરૂ કોના વાછરૂ, કોના માયને બાપ,
અતકાળે જવુ જીવને એકલુ, સાથે પુણ્ય
ને પાપ-એક રે૦ ૫
સગી તે નારી એની કામિની, ઉભી ટગમગ

૩-જૈન શાસનના આરાધકો

૧ નમસ્કાર મહામત્ર યાને ભિલ્લ ભિલ્લડી

પુષ્કરાર્દ્ધદ્વીપના ભરતમા સિદ્ધાવટ નામનુ ગામ છે, ત્યા સુનત નામના એક આચાર્ય ચોમાસુ રહ્યા અને યોગ્ય મુનિઓને મહિનાના, કોઇને બે મહિનાના, કોઇને ત્રણ મહિનાના તો કોઇને ચારે મહિનાના ઉપવાસ ઉચ્ચરાવ્યા તેમાના એક 'દમસાર' નામના મુનિ ગુરૂ આજ્ઞા મેળવીને ગામ બહાર એક ગુફામા ચોમાસુ રહ્યા ત્યા આમ તેમ ભમતુ એક ભિલ્લ-ભિલ્લડીનુ યુગલ આવી ચડ્યુ મુનિને જોતા જ બન્નેને ખૂબ સદ્ભાવ થયો અને એથી ક્ષણમા તેમની પાપબુદ્ધિ નાશ પામી મુનિએ પણ બન્નેને યોગ્ય જાણી શ્રીપચપરમેષ્ઠિ નમસ્કાર મહામત્ર આપ્યો

અને બન્ને સરળ ભાવે તે મ ત્રને ગણ
લાગ્યા મુનિએ પણ એ મહામ ત્રનુ ત્રિકા
ધ્યાન કરવા સમજાવ્યુ અને ચોમાસુ પૂ
થતા વિહાર કરી ગયા

આ દ પતી મુનિના ઉપકારને યાદ કરત
દરરોજ એ નવકાર મહામ ત્રનુ ધ્યાન કરત
રહ્યા અને તેના પ્રભાવે યોગ્ય સમયે સમાધિ
પૂર્વક મરણ પામ્યા

રાજા રાજસિંહ અને રાણી રત્નવતી

આ બાજુ જમ્બૂદ્વીપના ભરતમા મણિ
મ દિર નામનુ નગર છે ત્યા રાજમૃગાંક
નામે રાજા અને તેની વિજયા નામે રાણી
હતી ઉપર કહ્યો તે ભિલ્લનો જીવ નમસ્કાર
મહામ ત્ના પ્રભાવે વિજયાની કુખિમા અવતર્યો,
ગર્ભકાળ પૂર્ણ થતા જન્મેલા પુત્રનો રાજાએ
જન્મોત્સવ કરી રાજસિંહ નામ રાખ્યુ.

ઉદ્યિાગી રાજસિહ અ૯પ મહેનતે પુરૂષની મ્હોત્તેર કળાઓમા પ્રવીણુ થયો, તેને સમાન વય-ગુણોવાળા સુમતિ નામના મ ત્રિપુત્રની સાથ ગાઢ મૈત્રી થઈ અને અનુક્રમે બન્ને યૌવનવયે પહોચ્યા

એકદા બન્ને મિત્રો નગર બહાર ઘોડા ઓને ખેલાવી એક વૃક્ષતળે બેઠા, ત્યા એક વટેમાર્ગુ નીકળ્યો, તેને રાજસિંહે પૂછ્યુ ભાઇ! ક્યાથી આવો છો? કયા જવુ છે? અને કંઈ આશ્ચર્યભૂત જાણુવા યોગ્ય હોય તો જણુાવો જવાબમા વટેમાર્ગુ નમસ્કાર કરીને બો યો-પદ્મપુરથી આવુ છુ અને શ્રી પુડરીક ગણુધરાદિ અનત આત્માઓની સિદ્ધિથી પવિત્ર બનેલા શ્રી શત્રુજય ગિરિરાજની યાત્રાએ જાઉ છુ એક આશ્ચર્ય જેયુ છે તે સાંભળો!

'જે રત્નવતીનો પૂર્વ ભવનો પતિ ભિલ્લ હશે તેને મારી પુત્રી પરણાવીશ ' એથી દૂર દૂરથી અનેક રાજપુત્રો આવીને કહેવા લાગ્યા કે 'હું પૂર્વ ભવમા ભિલ્લ હતો અને રત્નવતી મારી સ્ત્રી હતી' એમા કોઈ સાચો ન ઠર્યો, બધા ય રત્નવતીને પરણવાના લોભે અસત્ય બોલતા અને રત્નવતી પૂછતી કે 'પૂર્વે શુ સુકૃત કરવાથી તમે આ ભવમા આટલી સમૃદ્ધિ પામ્યા' ત્યારે નિરુત્તર થઈ આબરૂ ગુમાવી નીચે મોઢે પાછા ફરતા એથી 'પુરૂષો બધા જુઠ બોલનારા હોય છે' એમ લાગવાથી રત્નવતીને પુરૂષ માત્ર પ્રત્યે દ્વેષ થઈ ગયો અને હવે તે કોઈ પુરૂષને મળવા માગતી નથી માત્ર સ્ત્રીઓની સાથે જ રહે છે અને આત્મકલ્યાણ કરે છે તમે પુરૂષરત્ન દેખાઓ છો, તે સ્ત્રીરત્ન છે કદાચ તમારા ઉભયનો

યોગ મળે તો વિધાતાનો પ્રયત્ન સફળ થાય

મુસાફરની વાતથી સ તુષ્ટ થએલા કુમારે પોતાના શરીરના આભરણો ભેટ આપી વિદાય કર્યો અને પોતે રાજમ દિરે ગયા પછી રત્ન વતીને મળવાની ચિ તામા પડ્યો

મિત્ર સુમતિ પાસે તેણે દેશાટનની સ મતિ માગી સુમતિ એ વાતમા મ મત થયો અને પોતાનાથી બને તેટલી સહાય કરવાનુ પણ કહ્યુ બન્ને જણા રાત્રિના સમયે ન ગર બહાર નીકળી પડયા અને દૂર એક અરણ્યમા પહોચ્યા ત્યા કોઈના કરૂણુ રૂદનનો સ્વર સાભળી પર ગજુ કુમાર તુર્તજ તરવાર લઈ તે દિશામા ચાલ્યો, ત્યા તો એક રાક્ષસ એક પુરૂષને કાખમા દબાવી પોતાની સામે આવતા જોયો કુમારે દયાથી એ પુરૂષને છોડી દેવા રાક્ષસને કહ્યુ ત્યારે રાક્ષસે કહ્યુ કે હુ સાત દિવસનો

કહ્યુ -બીજુ ન થાય તો પણ જ્યારે તુ કોઇ ભયકર આપત્તિમા ફસાય ત્યારે મહામત્ર શ્રી નવકારનુ સ્મરણ કરજે, એથી ત્હારી આપત્તિ નાશ થશે શ્રદ્ધા વિના પણ પિતાના આગ્રહથી પુત્રે તે વાત સ્વીકારી અને શેઠ સમાધિથી મરીને દેવ થયા

દારૂડીઆઓ જુગારીઓ વિગેરેની સોબ તથી શિવ પિતાની સર્વ સપત્તિ ગુમાવી બેઠો અને નિસ્તેજ બની ગએલા તેને સ્વજન સબધીઓ વિગેરેએ છોડી દીધો સર્વત્ર અપમાનિત થએલા શિવને એક દિવસે દીન-વદને બેઠેલો જોઇને એક ધૂર્ત પરિવ્રાજકે જાણે ખૂબ દયાળુ હોય તેવો દેખાવ કરી તેને કહ્યુ કે-જો તુ મ્હારૂ કહ્યુ માને તો લક્ષ્મી ત્હારી દાસી બની જાય શિવને તો 'ભાવતુ હતુ અને વૈદ્યે કહ્યુ' એની વાત ગમી ગઈ અને

તેના કહેવા પ્રમાણે કરવા કબુલ કર્યું

પરિવ્રાજકના કહેવા પ્રમાણે તે કોઇ સ્થાનેથી એક પુરૂષનું શબ લાવ્યો અને બીજી પણ કેટલીક સામગ્રી લઈ પરિવ્રાજકે કહ્યા પ્રમાણે કાળી ચૌદશની રાત્રે જંગલમાં એક ભયાનક સ્મશાને પહોંચી ગયો. પરિવ્રાજક પણ સંકેત પ્રમાણે ત્યાં આવી રહ્યો હતો, તેણે એક કુંડ (માંડલુ) બનાવીને તેમાં અગ્નિ સળગાવ્યો અને શબના હાથમાં તીક્ષ્ણ ધારવાળી તલવાર મૂકી. પછી શિવને શબના પગતળીએ તેલ ઘસવાનું કહી પોતે નિશ્ચલ બેસી મંત્ર જપવા લાગ્યો.

શિવ આ બધું દૃશ્ય જોઇ સમજી ગયો કે પોતે આફતમાં છે, પણ શું કરે? નાસવું શક્ય ન હતું અને ત્યાં કોઇની સહાય મળે ભયભીત થએલા તેને

જો તો ખરો! આ મહામંત્રનો કેવો અપૂર્વ મહિમા છે? એ ના ધ્યાનથી આલોક-પરલોકની સઘળી આપત્તિઓ નાશ પામે છે એમ એ મહામંત્રના મહિમાનું અનુમોદન કરતા બન્ને ત્યાંથી આગળ ચાલ્યા

સતી શ્રીમતી

ક્રમશ પ્રયાણ કરતા બન્ને પોતનપુર નગરે પહોચ્યા, ત્યાં કોઈ શ્રીમંતને ત્યાં મહા મહોત્સવ ચાલતો જોઈ કુમારે કોઈ પુરૂષને મહોત્સવનું કારણ પૂછયું ત્યારે તે પુરૂષે કહ્યુ-સાભળો!

અહીં સુવ્રત નામના શ્રાવકને શ્રીમતી નામની પુત્રી છે આખુ કુટુંબ શ્રીજૈનધર્મમાં ખૂબ શ્રદ્ધાળુ અને ધર્મ છે શ્રીમતી-યૌવન વતી થઈ ત્યારે તેના રૂપમાં મોહ પામી એક મિથ્યાદૃષ્ટિ ધનાઢય પુત્રે સુવ્રતશેઠ પાસે

શ્રીમતીની માગણી કરી શેઠે તે અજૈન છતા યોગ્ય પતિ સમજી જૈન ધર્મની આરાધનાની કબુલાત માગી પુત્રીને મહોત્સવ પૂર્વક તેની સાથે પરણાવી પતિની સાથે શ્રીમતી સાસરે ગઈ પતિનો અનહદ પ્રેમ હતો છતા ઘરમા નણંદ સાસુ વિગેરે મિથ્યાત્વી હોવાથી તેમને શ્રીમતીની ધાર્મિક પ્રવૃત્તિ ન રૂચી અને તેના ઉપર દ્વેષ કરવા લાગ્યા તો પણ શ્રીમતી પોતાના ધર્મમા નિશ્ચલ રહી બધાનો વિનયાદિ કરવા પૂર્વક સમતાથી દિવસો પસાર કરતી ગઈ તેના ઉપર ઘરના માણુસોનો દ્વેષ વધતો ગયો બધા ધર્મમા વિઘ્નો કરવા લાગ્યા, છતા પોતાના જ કર્મોનો દોષ સમજી શ્રીમતીએ જરા પણ દ્વેષ ન કર્યો

કેટલોક સમય જતા દૃષ્ટિરાગથી મિથ્યા ગાએલા પતિનો પ્રેમ પણ તૂટી ગયો

અને શ્રીમતીનુ કોઈ સહાયક ન રહ્યુ તેના પતિએ પણ બીજી સ્ત્રી પરણવાના ઇરાદાથી શ્રીમતીને મારી નાખવા વિચાર કર્યો એકદા ઘરના અ દરના અ ધારા ઓરડામા એક ઘડામા સર્પ રાખીને ઘડો ઢાકી દીધો પછી તક જોઇને શ્રીમતીને કહ્યુ – ઓરડામા ઘડામા પુષ્પોની માળા છે તે તુ મને લાવી આપ' સતી શ્રીમતીએ પણ પતિની આજ્ઞાને શિરસાવદ્ય કરી શ્રીનમસ્કાર મહામ ત્રના સ્મરણ પૂર્વક ઓરડામા પ્રવેશ કર્યો નવકાર મ ત્રના ધ્યાનથી તેને જરા પણ ભય ન લાગ્યો ઢાકણુ ખોલીને ઘડામા હાથ નાખ્યો તે પહેલા જ નમસ્કાર મહામ ત્રના પ્રભાવથી તુષ્ટ થએલી શાસન દેવીએ સાપને ખસેડી ઘડામા સુગ ધી પુષ્પો ભરી દીધા હતા તે લઇને તેણે પતિને આપ્યા આશ્ચર્ય પામેલા પતિએ અ દર જઈ

પાણીથી મોટુ પૂર આવ્યુ અને તેમા એક બીજોરાનુ ફળ તણાતુ જોઈ કોટવાળે નદીમા પડી તે બીજોરૂ લાવી રાજાને આપ્યુ એનો ગંધ-સ્વાદ વિગેરે જોઈ ખુશ થએલા રાજાએ કોટવાળનો સત્કાર કરી એ ફળ ક્યાથી લાવ્યો તે પૂછયુ અને કોટવાળે યથાર્થ હકિકત જણાવી સ્વાદમા લુબ્ધ બનેલા રાજાએ તેનુ મૂળ ઉત્પત્તિ સ્થાન શોધી લાવવા હુકમ કર્યો કીનારે કીનારે જતા બીજોરાના વૃક્ષોનુ વન આવ્યુ તે જોઈ કોટવાળે અનુમાન કર્યું કે અહીંથી પડી ગયેલુ બીજોરૂ પાણીના પૂરમા તણાઈને આવ્યુ હોય એ સંભવિત છે એટલામા ત્યા રહેલા ગોવાળીઆઓએ કહ્યુ-ભાઈ! આ વનના ફળ કોઈ લે છે તો મરી જાય છે માટે ફળ લેશો નહિ એથી કોટવાળ સઘળી હકિકત રાજાને કહી

પણ સ્વાદમા લપટાએલા રાજાએ ન્યાય અને મર્યાદા મૂકીને કહ્યુ કે 'નગરમાથી વારા પ્રમાણે એક એક માણસ મોકલી ફળ મગાવો' કોટવાળે નગરના માણસોના નામ નોંધી ચીઠ્ઠીઓ બનાવીને એક પાત્રમા ભરી દરરોજ તેમાથી જેની ચીઠ્ઠી નીકળે તેની પાસે ફળ મગાવવાની ગોઠવણ કરી એમ રાજાના હુકમથી દરરોજ એક મનુષ્યના ભોગથી બીજોરૂ મગાવી રાજા ખાતો ગયો અને માણસો મરતા ગયા

એમ કરતા એક દિવસ શ્રીજિનદાસ નામના શ્રાવકની ચીઠ્ઠી નીકળી મરવાનુ તો હતુ જ, એથી તેણે અતિમ આરાધના કરી લીધી, ઘરમદિરમા ભાવભક્તિપૂર્વક જિનપૂજા કરી સહુને ખમાવી સાગાર અન શનનુ પચ્ચક્ખાણુ કરી મનમા સમાધિ કેળવી

શ્રીનવકાર મહામંત્રને ઉચ્ચ સ્વરે બોલતો તે વન ભણી ચાલ્યો

આ વનનો અધિષ્ઠાયક પૂર્વ ભવે વ્રતોની વિરાધના કરવાથી વ્યંતરમાં ઉત્પન્ન થએલો હતો, કોઈ પણ તેના વનમાંથી ફળ લેતું તેને તે મારી નાખતો હતો, આજે જિનદાસના મુખનો નવકારમંત્રનો ધ્વનિ સાંભળતાં તેને પૂર્વજન્મનું ભાન થયું, એથી પૂર્વે કરેલી વ્રતવિરાધના જાણી તે ધર્મ પામ્યો અને ભક્તિપૂર્વક જિનદાસ શ્રાવકની પાસે આવી તે કહેવા લાગ્યો–'મને ધર્મ પમાડ્યો માટે આપ મારા ગુરૂ છો' પૂજ્ય છો, આપ હવેથી આપના સ્થાને જ રહેજો, હું હંમેશાં આપને ફળ આપી જઈશ, શ્રીજિનદાસ શેઠ કૃતકૃત્ય થઈ પાછા આવ્યા, રાજાને બનેલી સઘળી હકીકત કહી અને રાજા પણ ખુશ થઈ જૈન

પણ સ્વાદમા લપટાએલા રાજાએ ન્યાય અને મર્યાદા મૂકીને કહ્યુ કે 'નગરમાથી વારા પ્રમાણે એક એક માણસ મોકલી ફળ મગાવો' કોટવાળે નગરના માણસોના નામ નોધી ચીઠ્ઠીઓ બનાવીને એક પાત્રમા ભરી દરરોજ તેમાથી જેની ચીઠ્ઠી નીકળે તેની પાસે ફળ મગાવવાની ગોઠવણ કરી એમ રાજાના હુકમથી દરરોજ એક મનુષ્યના ભોગથી બીજોરૂ મગાવી રાજા ખાતો ગયો અને માણસો મરતા ગયા

એમ કરતા એક દિવસ શ્રીજિનદાસ નામના શ્રાવકની ચીઠ્ઠી નીકળી મરવાનુ તો હતુ જ, એથી તેણે અતિમ આરાધના કરી લીધી, ઘરમદિરમા ભાવભક્તિપૂર્વક જિનપૂજા કરી સહુને ખમાવી સાગાર અન શનનુ પચ્ચક્ખાણ કરી મનમા સમાધિ કેળવી

શ્રીનમસ્કાર મહામંત્રને ઉચ્ચ સ્વરે બોલતો
તે વન ભણી ચા યો

આ વનનો અધિષ્ઠાયક પૂર્વ ભવે વ્રતોની
વિરાધના કરવાથી વ્યંતરમાં ઉત્પન્ન થએલો
હતો, કોઇ પણ તેના વનમાંથી ફળ લેતુ
તેને તે મારી નાખતો હતો, આજે જિન
દાસના મુખનો નવકારમંત્રનો ધ્વનિ સાભળતા
તેને પૂર્વજન્મનુ ભાન થયુ, એથી પૂર્વે કરેલી
વ્રતવિરાધના જાણી તે ધર્મ પ મ્યો અને
ભક્તિપૂર્વક જિનદાસ શ્રાવકની પાસે આવી
તે કહેવા લાગ્યો-'મને ધર્મ પમાડયો માટે
આપ મારા ગુરૂ છો' પૂજ્ય છો, આપ હવેથી
આપના સ્થાને જ રહેજો, હુ હમેશા આપને
ફળ આપી જઇશ, શ્રીજિનદાસ શેઠ કૃતકૃત્ય
થઇ પાછા આવ્યા, રાજાને બનેલી સઘળી
કહી અને રાજા પણ ખૂશ થઇ જૈન

ધર્મની સ્તુતિ કરવા લાગ્યો જિનદાસનો પણ ઘણો સત્કાર કર્યો એમ અમોને સઘળાને જૈનધર્મના પ્રભાવે શ્રી જિનદાસે જીવાડયા છે તેનો આખા નગરમા હર્ષ છે અને રાજાએ એથી હર્ષોત્સવ માડયો છે તેમા આખુ શહેર આનદમગ્ન બન્યુ છે

આ હકિકત જાણી નમસ્કાર મ ત્રનુ આ ભવમા જ કેવુ અલૌકિક ફળ મળે છે! વિગેરે તેના મહિમાની અનુમોદના કરતા બન્ને મિત્રો આગળ ચાલ્યા

ચડપિંગન ચોર

રાજસિંહ અને સુમતિ બન્ને પ્રયાણ કરતા ક્રમશ વસ તપુર પહોચ્યા, ત્યા આખા શહેરમા સહુ કોઈને શ્રીનવકારમ ત્રને ગણતા જોઈ આશ્ચર્ય પામેલા કુમારના કહેવાથી સુમતિએ એની તપાસ કરીને રાજસિંહ કુમારને કહ્યુ-

મિત્ર! આ નગરમા જિતશત્રુ રાજાને ભદ્રા નામે રાણી હતી, તેનો હાર એક ચડપિંગલ નામના ચોરે રાજ ભડારમાથી ચોરી તેજ નગરની કલાવતી નામની કોઇ કલાસપન્ન વેશ્યાને આપ્યો અને તેના બદલામા તે વેશ્યાની સાથે વિષય સુખ ભોગવવા લાગ્યો

એવામા અનગતેરશનો પર્વ દિન આવ્યો, સઘળી વેશ્યાઓ વિવિધ શણગાર સજી અલ કારો પહેરી ઉપવનમા ક્રીડા કરવા ગઈ, ત્યા કલાવતી પણ પેલો હાર પહેરીને આવી અને ત્યા આવેલી રાજાની દાસીઓએ એ હાર જોઇ, ઓળખી, ઘેર જઇ રાણીને વાત કરી રાણીએ રાજાને કહ્યુ અને રાજાએ કલાવતી હાલમા કોની સાથે રહે છે તે તપાસ કરવા મત્રિને આજ્ઞા કરી મત્રિએ તપાસ કરી જણાવ્યુ, એથી રાજાએ વેશ્યાના ઘરને ઘેરો

ઘાની અ દરથી ચ ડપિંગળને પકડાવી લીધો, અને શૂળીએ ચઢાવવાની આજ્ઞા કરી શૂળીએ ચઢાવરાવ્યો

કલાવતી વેશ્યા છતા થોડા વખતથી ભોગમા સ તુષ્ટ બની હતી, કઇક શ્રાવિકાના આચારો પાળતી હતી, એથી એને ચ ડપિંગળના અકાળ મરણ માટે દુ ખ થયુ તેને લાગ્યુ કે મારા પ્રમાદને પરિણામે એને મરવાનો પ્રસ ગ આવ્યો, ખેર, બનવાનુ બન્યુ 'આજથી કોઇ પુરૂષ સાથે મારે વિષય સેવવો નહિં' એવો નિર્ણય કરી તેણે ચ ડપિંગ જઇ તેને અ તકાળે નવકા ળાવ્યો અને કહ્યુ મરીને થવાનુ નિયાણ કર ! નિયાણુ કરી મરીને કુક્ષિમાં પુત્રપણે અવ

ફળ આપનાર નવકારના મહિમાથી ચોર મરી રાજપુત્ર તરીકે જન્મ્યો અને રાજાએ જન્મો ત્સવ કરી તેનુ પુરંદર નામ રાખ્યુ

સંસારની કેવી વિચિત્ર ઘટના છે? પુત્ર શત્રુ થાય, શત્રુ પુત્ર થાય, માતા પત્ની થાય, પત્ની માતા થાય, રાજાને કયા ખબર હતી કે એ મારો શત્રુ છે? અને ખબર પડે તો પણ શુ? મોહ-સ્નેહરાગના બંધનથી હવે તેને શત્રુ માનવા પણ કેમ દે?

કલાવતી તો ગર્ભદિવસના અનુમાનથી સમજી ગઈ હતી કે પુરંદર ચંડપિંગલનો જીવ છે એથી તે રાજમંદિરે જતી, પુરંદરને રમાડતી અને તે રૂદન કરે ત્યારે 'ચંડપિંગલ રોઈશ નહિ' કહીને છાનો રાખતી પુરંદર પણ પૂર્વભવનુ નામ સાભળી, કલાવતીની મુખાકૃતિ જોઈ જાતિસ્મરણજ્ઞાન પામ્યો,

તેમનું પાસેથી પૂરા મંત્ર જાણ્યો અને પિતાના અવસાન બાદ રાજા થયો ત્યારે કૃતજ્ઞતાએ પોતાની પછી બીજા ગુરૂનો મંત્ર નથી કર્યો એમ જાણી તોરે રતી બનાવી

આ બધો મહિમા શ્રી નમસ્કાર મહામંત્રનો જ છે, એમ સમજી જિનધર્મમાં રક્ત બનેલો રાજા દરરોજ શ્રી નવકારમંત્રનું પઠન કરે છે અને એથી નગરના સઘળા લોકો પણ એ મંત્રને ગણે છે 'યથા રાજા તથા પ્રજા' એ કહેવત અહીં ચરિતાર્થ થઇ છે

મિત્રના મુખથી આ હકિકત સાભળી આશ્ચર્ય પામેલા કુમારે કહ્યુ -જુઓ તો ખરા, આ ચોરને પરલોકમા નમસ્કાર મહામંત્ર કેવો ફળ્યો ? એમ નવકારના મહિમાને સ્થળે સ્થળે જોતા બન્ને મિત્રો વસંતપુરથી આગળ ચાલ્યા

હુંડિકયક્ષ

ક્રમશઃ પ્રયાણ કરતા રાજસિંહ અને સુમતિ મથુરામા ગયા, ત્યા નગર બહાર પૂર્વ-દિશામા એક યક્ષનુ મદિર જોયુ, તેના આગણામા 'કામીએ ચઢાવેલા ચોરને એક પુરુષ કઈ સભળાવી રહ્યો હોય' એવુ ભાવવુ ઉભુ કરેલુ જોઈને તેનુ રહસ્ય જાણવા રાજપુત્રે પૂજારીને પૂછયુ, ભાઈ! આ દશ્ય શાનુ છે? પૂજારીએ કહ્યુ, અહીં શત્રુ-મર્દન રાજા તથા જિનદત્ત નામે પરમશ્રાવક નગરશેઠ છે તે અત્યત દયાળુ છે અને સત્ત્વશાળી પણ છે એકદા હુડિક નામનો એક ચોર નગરમા ચોરી કરવા આવ્યો, એક શ્રીમતના ઘરમાથી તે પકડાયો અને કોટવાળોએ રાજા સમક્ષ હાજર કર્યો

આ ચોર મહા દગાબાજ હતો, આજ સુધી ઘણી ચોરીઓ કરતા છતા તે પકડાતો ન હતો રાજા કોટવાળ અને પ્રજા પણ તેનાથી ત્રાસી ગઈ હતી એથી ચોરને જોઈ રાજાનો કોપ સીમા બહાર ગયો, તેણે આજ્ઞા કરી કે એને ગધેડે ચડાવી આખા શહેરમા ફેરવી પુષ્કળ વિડંબના કરી ફાસીએ ચડાવો અને શહેરમા જાહેર કરો કે જે કોઈ ચોરી કરશે તેને ન્યાયપ્રિય રાજા બેહાલ દશામા આ ચોરની જેમ મારી નાખશે રાજાના કહેવા પ્રમાણે કોટવાળે બધુ કરી ખૂબ કદર્થના પૂર્વક હુડિકને ફાસીએ ચડાવ્યો અને કોઈ એની દયા કરે તેને પકડી લેવા રાજસેવકોને ચોકીમા મૂકયા

ફાસીએ ચડેલા ચોરને તે વખતે પણ તૃષાએ આકૂળ-વ્યાકૂળ કરી દીધો એથી દીન વચને તે જેની તેની પાસે પાણી માગવા

લાગ્યો દયાળુઓને દયા થવા છતા રાજાના ભયથી તેને કોઈ પાણી આપી શકયુ નહિ એટલામા જિનદત્તશેઠ એ રસ્તે નીકળ્યા, તેમની પાસે ચોરે પાણી માગ્યુ, ત્યારે સત્ત્વ શાળી શેઠે રાજભયની પણ દરકાર છોડીને ચોરને કહ્યુ–ધીરજ રાખ! હુ હાલ પાણી લાવુ છુ, પણ ત્યા સુધી તુ મહાપ્રભાવક શ્રી નમસ્કાર મહામત્રનુ સ્મરણ કર! જે મનુષ્ય એ મત્રને છેલ્લી ઘડીએ પણ સભારે છે તે મરીને સ્વર્ગે જાય છે, હિંસા, જૂઠ, ચોરી, વ્યભિચાર કે બીજા પણ ઘોર પાપો કરનારો પણ નવકાર મત્રના પ્રભાવે સદ્‌ગતિને પામે છે, કારણ કે 'અતે મતિ તેવી ગતિ થાય છે' માટે તુ એ મત્રને જપવા માડ! હુ તુર્ત પાણી લઈને આવુ છુ શેઠના કહેવાથી ચોરે નવકારમત્ર ગણવા માડ્યો અને

નથી ડર્યો? બધા ય નમસ્કાર કરી દીનવદને યક્ષને કરગરવા લાગ્યા 'અમારો અપરાધ ક્ષમા કરો, અમે અજ્ઞાન છીએ' ત્યારે હું હિંડૂકે યક્ષે તેમને કહ્યુ કે 'જિનદત્ત શ્રાવકનુ શરણ સ્વીકારી પૂર્વ દિશામા મારી ફાસીનુ તથા જિનદત્ત શ્રાવકે મને નવકાર સમજાવ્યો તેનુ દૃશ્ય બનાવવા સાથે મારૂ મંદિર બાંધો' રાજાએ એ કબૂલ કર્યું અને જિનદત્તને ખમાવી હાથી ઉપર બેસાડી નગર પ્રવેશ કરાવ્યો તે પછી આ યક્ષનુ મંદિર પણ રાજાએ બનાવ્યુ છે અને હુંડિકની ફાસીનુ આ દૃશ્ય છે

એ સાંભળી રાજસિંહે સુમતિને કહ્યુ જેમ આ ચોર છતા નવકાર મંત્રના મહિમાથી યક્ષ થયો તેમ હુ પણ પૂર્વે ભિલ્લ હતો તે રાજપુત્ર થયો છુ અને નવકાર મંત્રના પ્રભાવે જ રાજવૈભવ પામ્યો છુ આશ્ચર્ય પામેલા

રાજા રાજસિંહ અને રાણી રત્નવતીનુ દીપ વર્ણન

કેટલુક ચાલ્યા પછી એક સરોવર પાસે પહોચ્યા, કુમાર તાપથી ખૂબ શ્રમિત અને તૃષાતુર થઈ ગયો હતો, તેથી સરોવરમા સ્નાનાદિ કરી વિશ્રામ માટે એક વૃક્ષ નીચે સુનો સુમતિ બાજુના વૃક્ષોના પુષ્પો તથા ફળો લેવાના કામમા ગુથાયો અને કુમાર ઉંઘી ગયો

એ વખતે આકાશમાર્ગે જતા એક વિદ્યાધરે દેવકુમાર જેવુ રાજસિંહનુ રૂપ જોઈ વિચાર્યુ કે 'પાછળ મારી સ્ત્રી આવે છે તે આનુ રૂપ જોઇ મને છોડી દેશે માટે કઇક ઉપાય કરૂ !' એથી તેણે વૃક્ષોમાથી કોઈ ઓષધી લઈ પાણી સાથે ઘસીને કુમાર ઉપર તે પાણી છાટતા કુમાર મટી સ્ત્રીનુ રૂપ થઈ

એમ મને લાગે છે

રત્નવતી તો ગમ્ય જાણીને ઉત્કંઠા વધી અને તેના આગ્રહથી બકે કૃત્રિમ સાધુએ બીજી ઓષધિથી પોતાનું મૂળ પુરુષરૂપ પ્રગટ કર્યો એટલે અતિ હર્ષિત થએલી રાજકુમારીએ કહ્યું નાથ! રૂપની જેમ આપનું સ્થાન-કુળ વિગેરે પણ જણાવી મને શાન્ત કરો!

પછી રાજસિંહની આજ્ઞાથી સુમતિએ બધો વૃત્તાંત કહી સંભળાવ્યો રાજાએ પણ એ વાત જાણી અને અતિ પ્રસન્ન થઈ પોતાની પુત્રીને રાજસિંહ સાથે મહોત્સવ પૂર્વક પરણાવી કુમારને દાયજામાં હાથી, ઘોડા, સૈન્ય અને વિપુલ ધન કંચન વિગેરે આપી રાજા કૃતકૃત્ય થયો રાજકુમાર પણ દેવની જેમ રત્નવતીની સાથે ભોગસુખ ભોગવતો ત્યાં

કાગ નિર્ગમન કરવા લાગ્યા

આ બાજુ રાજમૃગાંક રાજાને પુત્રના સઘળા સમાચાર પહોંચી ગયા અને તેણે પોતાના દૂત મારફત એક લેખ મોકલી પુત્ર રાજસિંહને જણાવ્યુ કે 'અમે કુશળ છીએ, ત્હારા સુખ સમાચાર સાંભળી આનંદ થયો છે, પરંતુ ત્હારો વિરહ અમને ઘણો પીડે છે તેથી ત્હારા દર્શન માટે અમે ઘણા આતુર છીએ બીજી વાત, અમારી વૃદ્ધાવસ્થા થઈ છે તેથી સંયમ લેવાની અમારી ભાવના થઈ છે માટે તુ જલ્દી આવીને રાજ્યના ભારમાંથી અમને મુક્ત કર!'

પિતાના પત્રથી પિતૃભક્ત રાજસિંહે પોતાના વતન જવા માટે પદ્મરાજ પાસે અનુમતિ માગી, તેણે પણ દુ ખાતા દિલે જવાની સંમતિ આપી અને ચતુરંગી સેના

વિધિપૂર્વક વન્દનાદિ કરી વિનતિ કરી કે હે ભગવત! કૃપા કરી દીક્ષારૂપી નૌકાથી મને આ ભયકર ભવસમુદ્રથી પાર ઉતારો!

ગુરૂએ વિધિપૂર્વક દીક્ષા આપી, વ્રતો ઉચ્ચરાવ્યા અને રાજસિહ-રત્નવતીએ પણ સમ્યકૃત્વમૂળ શ્રાવકધર્મ સ્વીકાર્યો ગુરૂને નમસ્કાર કરી સહુ પોતાના સ્થાને ગયા, ગુરુમહારાજ વિહાર કરી ગયા અને ગુરૂની નિશ્રામા રહી નિર્મળ સયમ પાળી બાહ્ય અભ્યતર તપથી આત્માને અજવાળી રાજર્ષિ રાજમૃગાક સદ્ગતિમા ગયા

રાજસિંહે ચિરકાળ ન્યાય પૂર્વક પ્રજાનુ પાલન કરવા સાથે શ્રાવક ધર્મનુ પણ સુદર આરાધન કર્યું, નવકારમત્રના પ્રભાવથી બળવાન પણ શત્રુ રાજાઓ તેને વશ થઈ ગયા અને રાજ્યમા સર્વત્ર જૈન ધર્મનો પ્રચાર કરી

મનદેહ, દેહની સાથે જ્યું તેમ ન ટકે
[illegible] વિવેક બાદ સ્વરૂપનો ·
તરફ રહે, સુરક્ષિત દેહની જ ન
સહેજે મિલ્યા કરે, વિવેકનાર જીવ
દરેક ગુરુજોડી સિવાયને અનુભવ
જો અહિંદે મિલી સ્વાનુભવ બને
[illegible] સ્વરૂપ તપે જ સાંચું કરવું
રહીએ, વળી આ સત્ય જ દાખલ જાણવું
અને એક જ વાતી પરમાર્થે કું તેના ટ
મહાનતનું રહસ્ય છે! વળી—

હું દેહ નથી' એવું કેમ નહીં, જ્યાં
જેમ આત્મનના પ્રકાશને જન ગ્રાહ્ય જ કિન
નથી એવી આત્માથી ભિન્ન વિષય કરી
શરીરમાંથી પણ પ્રમત્ત મૂકી કા, [illegible]
ક્ષેત્ર [illegible]
વિપાક

ભાગ્યશાળી સુભગ યાને શેઠ સુદર્શન

જમ્બૂદ્વીપના ભરતક્ષેત્રમા ચપા નામે નગર હતુ, ત્યા દધિવાહન નામે રાજા રાજ્ય કરતો હતો તેને અભયા નામે રાણી હતી એ જ નગરમા રાજાને પ્રિય અતિ ધનવાન ઋષભદાસ શેઠ નગરશેઠ હતા, તેઓને અરિહદાસી નામે પત્ની હતી, બન્નેમા નામ પ્રમાણે ગુણો હતા, બન્ને પતિ-પત્ની શ્રીજિનેશ્વર ભગવતોના દાસ-દાસી જેવા હતા, એથી એમના નામો યથાર્થ હતા શ્રી જિનધર્મની આરાધનાથી બન્ને પોતાના આત્માને પવિત્ર બનાવતા હતા તેઓને ત્યા સુભગ નામનો એક ચાકર હતો તે દરરોજ શેઠની ભેસો ચારવાનુ કામ કરતો પુણ્યવાનોની નોકરી પણ પુણ્ય વિના મળતી નથી, સુભગ

ગયુ અને બોલીને નમી દીધું કે એ મંત્ર બોલવાથી મુનિ આકાશમાં ઉડ્યા તે 'નમો અરિહંતાણં' એક મહામંત્ર છે એવો તો તેણે પણ એજ મંત્રનો પાઠ શરૂ કર્યો સૂતાં જાગતાં બેસતાં ઉઠતાં સર્વત્ર 'નમો અરિહંતાણં' બોલતા હોવાથી શેઠને એક જાતનો આનંદ થયો તેમણે એ મંત્ર ક્યાંથી શીખ્યો? ને પૂછ્યું અને સુભગે મુનિની સઘળી હકીકત જણાવી ખુશ થયેલા શેઠે એને ભાવિના ભાઇ પરે શીખવાથી એનો અપૂર્વ મહિમા સમજાવ્યો બસ, હવે પૂછવું જ શું! 'ભાવતું હતું અને વૈદે કહ્યું' એને 'નમો અરિહંતાણં' પદ ઝાની જેવું હતું તેમાં વળી શેઠે પુરવણી કરવાથી તે દરેક કાર્યોમાં શ્રી નવકારમંત્રનો જાપ કરવા લાગ્યો.

એકદા ચોમાસાના ભરચોમાસે [illegible]

મોક્ષ્યુ એના પ્રભાવે એને પુ ા સમાધિ મળી, ઉપકારને લીધે ઘોડના ગુણ્ા ઉપર પણ તેને ઘણો રાગ થયો એ ગુણાનુરાગ અને 'નમો અરિહંતાણ' બન્નેના પ્રભાવ તે જ વખતે મરીને તે એ જ ઘોડની આ મરિકા દાસીની કુક્ષિમા પુત્રપણે ઉપન્ન થયો

એ મહામંત્ર નવકાર! ત્હારા કેટલા ગુણ ગવાય? તે ક્ષણમા રંકાને રાય બનાવ્યા છે, રોગીઓને નિરાગી બનાવ્યા છે, શત્રુઓને મિત્રો બનાવ્યા છે, સિંહને શિયાળ બનાવ્યા છે, સર્પોને પુષ્પની માળાઓ બનાવી છે, અગ્નિની જ્વાળાઓને શીતળચંદન તુલ્ય બનાવી છે, તે શુ શુ સુખ નથી સરજ્યુ? ત્હારા શરણે આવેલા કોને તે નથી તાર્યો? ચાકરી કરતા જગતીજીવન રૂપના સુભગને તે ક્ષણમા અખૂટ લક્ષ્મીનો

ભવિતવ્યતાએ રાજાએ એ બધું જોઈ લીધું અને ક્ષમા કરી વંકચૂલને પુત્રની જેમ બનાવ્યો. રાણીને મારવા માટે તેને પણ વંકચૂલે બચાવી. આ બધો મહિમા ગુરુદેવનો સમજી તે તેઓનો ખૂબ ઉપકાર માનતો થયો. પછી તો પછી ઊઠીને ત્યાં જ રહી ધર્મ કરવા લાગ્યો.

એકદા રાજાએ તેને કોઈ શત્રુ સાથે યુદ્ધ કરવા મોકલ્યો. ત્યાં તેનો વિજય થયો. પણ શસ્ત્રોના ઘણા પ્રહારો તેના શરીરે લાગ્યા. અનેક ઉપાયોથી એ ઘા ન રૂઝાયા ત્યારે વૈદ્યોએ કાગડાના માંસ સાથે ઔષધ લેવાની સલાહ આપી. પોતાના નિયમનું અખંડ પાલન કરવા માટે શરીરનો મોહ છોડ્યો પણ તેણે કાગડાનું માંસ ન લીધું. પરિણામે શુભ ધ્યાનથી મરીને ધર્મની ઉંચી ભૂમિકાના ફળ રૂપ તે

અચ્યુત દેવલોકમા દેવ થયો

જૈનશાસનની પાપનો નિયમ કરવાની રીતિ કેટલી મહત્ત્વની છે, તે આથી સમજાશે અતકાળે પણ જે પાપના પચ્ચખ્ખાણ કરી આરાધક બને છે તે સદ્ગતિને પામે છે અને ઉત્તરોત્તર પવિત્ર થતો આખરે મોક્ષને મેળવે છે માટે જીવને બને તેટલો પાપનો ત્યાગ કરી મરણાન્ત કષ્ટોમા પણ નિયમને અખડ પાળવો હિતકારી છે

> જો મનુષ્યને વિચાર કરતાં એમ જણાય કે પહેલાં કરતાં એની મૂખતા ઓછી થઇ છે તો એ લાભ હાનો સુનો નથી પુન મૂખતા વધી ન જાય તે માટે તેણે જાગ્રત પૂર્ણ જાગ્રત રહેવુ જોઇએ !

'સર્વ સુખોની જનની દયા'

પાચાલ દેશમા વરશક્તિ નામે નગરમા સુધર્મો નામે જૈન રાજા અને જયદેવ નામે મ ત્રી હતો મ ત્રી ધર્મને મિથ્યા માનતો હતો, એથી ગમે તે રીતે માણસે સુખ મેળવવુ એવી તેની માન્યતા હતી એક વેળા એક ચર પુરુષે સભામા જણાવ્યુ રાજન્! આપણા રાજ્યની સીમાડે રહેલો મહાબળ નામનો રાજા આપણા ગામો લૂટે છે રાજાએ મ ત્રી સામે જોયુ, મ ત્રીએ સલાહ આપી કે સ્વામિન્! એ શાક દૂર દૂર રહીને ભલે ગર્જના કરે, એની તાકાત નથી કે યુદ્ધમા આપની સામે એ ટકી શકે, 'જંગલમા મદોન્મત્ત હાથીયો ત્યા સુધી જ ગર્જના કરે છે કે શૂરવીર સિંહ નજરે નથી ચઢ્યો'

મમ પછી તો તુર્ત રણશીંગુ વાગ્યુ, સૈન્ય સજ્જ થયુ અને રાજધર્મ સમજી રાજાએ સ્વયં મહાબળના દેશમા જઈને યુદ્ધમા તેને હરાવ્યો અને ત્યા પોતાની આણ્ વર્તાવીને નગરે જવા પાછા ફર્યો

વિજયના આનંદથી મગ્ન બનેલો રાજા પોતાના નગરે આવી પહોચ્યો, પ્રવેશ માટે પ્રજાએ મોટા મહોત્સવથી સામૈયુ કર્યું અને રાજા દરવાજે આવ્યો ત્યા તો દરવાજો તૂટી પડ્યો ન માલુમ એકાએક એમ શાથી બન્યુ ? રાજાયે અપશુકન માની પ્રવેશ કરવાનુ મુલતવી રાખ્યુ અને બુદ્ધિમાન મંત્રીએ એકજ દિવસમા દરવાજો સજ્જ કરાવી દીધો બીજે દિવસે પણ એમજ બન્યુ દરવાજો વારવાર કેમ તૂટી પડે છે ? તેનુ કારણ સમજમા ન આવ્યુ અને તેથી પ્રવેશ

પાની હિંમત ન ચાલી મંત્રીએ આશ્વાસન
આપી પુન દરવાજો તૈયાર કરાવી દીધો
'આજે જરૂર પ્રવેશ થશે' એમ માની રાજા
બીજે દિવસે પ્રવેશ માટે દરવાજા પાસે આવી
પ્રવેશ કરવા જાય ત્યા વળી દરવાજો તૂટી
પડ્યો આજે તો રાજાની વિહ્વળતા વધી
પડી, શુ કરવુ એ સૂઝ્યુ નહિ અને નિરાશ
મ્હેરે પાછા ફરી ઉદ્યાનમા જ મુકામ રાખ્યો
મંત્રી પણ એનુ કારણ જાણી શક્યા નહિ,
પ્રજા-વર્ગમા પણ ભયની [illegible] ગભરાટ થઈ
અને સ્વભાવ પ્રમાણે લોકો વિવિધ કલ્પ
નાઓ કરવા લાગ્યા આથી નિર્ણય કોઈ કરી
શક્યુ નહિ, પણ એટલુ તો બધાને લાગ્યુ જ
કે 'પ્રવેશ કરવો હિતાવહ નથી, નગર ઉપર
[illegible] આપત્તિ આવવાના આ ચિહ્નો છે'
જેથી દરવાજો પડવાનુ કારણ જાણવા

મ ત્રીને આદેશ કર્યો અને મ ત્રીએ એક નિમિત્તિઆને પૂછી કહ્યુ, નગરની અધિષ્ઠાયિકા દેવી ગમે તે કારણે કોપાયમાન થઈ છે તેથી તે આ ઉપદ્રવ કરે છે તેને શા ત કરવાનો એક જ ઉપાય છે 'રાજા પોતે અથવા માબાપ સ્વય એક મનુષ્યને મારી નાખીને તેનુ લોહી દરવાજે છાટે તો દેવી શાન્ત થાય અને દરવાજો સ્થિર બને, દયાળુ રાજાએ કહ્યું-પુત્ર સમાન પ્રજાને મારીને જીવવુ એ શુ રાજધર્મ છે? જીવવુ સહુને પ્રિય છે, મારાથી એવુ કામ કેમ બને? બીજાને પણ એ માટે હુ સમતિ કેમ આપુ? જ્યા હુ ત્યા નગર જ છે, એવો નગરનો મોહ શા માટે જોઇએ?

રાજાના દઢ નિશ્ચય આગળ મ ત્રી કઈ બોલી શક્યો નહિ, તેણે મહાજનને કહ્યું કે

હવે રાજા આ નગરમાં આવે તેવો સંભવ નથી માટે તમોને યોગ્ય લાગે તેમ કરો.'

મહાજને ગામ બહાર લાવીને રૂડીનું કર્યું કરવા માંડી કરી, પછી રાજાએ પણ પ્રજાના આનંદથી રાજ્યએ માન કર્યું અને મહાજને મુનીમ મતિ માની લીધી

તુરત જ ધીમતોએ ઉપરાણું કરી એક સોનાનો મનુષ્ય બનાવ્યો, તેને વાહનમાં પધરાવીને તેની સાથે એક કોટ સોનૈયાની ઢગલી મૂકી અને શહેરમાં સર્વત્ર ફેરવીને ઢંઢેરો પીટાવ્યો કે 'જે મા-બાપ પુત્રને પોતાને હાથે મારીને તેનું લોહી દરવાજે છાંટશે તેને આ સુવર્ણનું પુતળું અને કોટ સોનૈયા મળશે' ઢંઢેરો નગરમાં ફરતો એક દરિદ્ર બ્રાહ્મણના ઘર આગળ આવ્યો અને ઘણાએ સાંભળ્યો

બ્રાહ્મણનું વરદત્ત અને તેની સ્ત્રીનું ર-

ઇન્દ્રપિપતિ હોય તેમ તેને ખુમારી આવી અને બહાર જઈ ઢંઢેરાને ઝીલ્યો ત્યારે મહાજને પૂછ્યુ તુ અને તારી સ્ત્રી પુત્રને મારી તેનુ લોહી દરવાજે છાંટો તો એ બધુ તમને આપી શકાય, વત્દત્તે એ કબુલ રાખ્યુ અને ઢંઢેરો ત્યાં પૂર્ણ થયો

પાસે રહેલા ઇન્દ્રદત્તે આ બધુ જોયુ, સાંભળ્યુ અને સમજી ગયો કે સંસારમા સહુને સ્વાર્થ જ વ્હાલો છે, પુત્ર કે માતા પિતા, કોઇ કોઇનુ નથી, સહુ સ્વાર્થમાં જ રમે છે, ધનનો ભૂખ્યો શુ નથી કરતો? વાડ ચીભડા ગળે કે રક્ષક ભક્ષક બને ત્યાં પોકાર કોને કરવો? એક જ પરમાત્મા સર્વ જીવોનો આધાર છે, તે રક્ષા કરશે, શા માટે દીનતા કરૂં? પછી તો રાજપુત્ર કરતાય અધિક શણગારીને મહાજન ઇન્દ્રદત્તને માતા

સોમા નામ હતું તેઓને સાત પુત્રો હતા, દરિદ્રતાથી દુઃખી બ્રાહ્મણને ધન મેળવવા ઇચ્છા થઈ અને સોમને પૂછ્યું, જો તું સમ્મત થાય તો નાના પુત્ર ઇંદ્રદત્તને મારીને આ ધન લઇએ દરિદ્રતાથી જીંદગીભર પશુની જેમ જીવ્યા છીએ, ધન હશે તો બધું ઠીક થશે, એક પુત્ર ઓછો થશે પણ છ સુખી થશે, માટે સમય વિચારીને નિર્વાહ કરવો જોઇએ જગતમાં 'ધન વિનાનો નર પશુ' મનાય છે ધનના બળે હીન કુળવાળો પણ પૂજાય છે અને લોકો તેને નમે છે વળી ધન મળવાથી ઘણા બ્રાહ્મણોને જમાડતા પુણ્ય થશે તેમા પુત્ર-હત્યાનું પાપ પણ ધોવાઇ જશે, વિગેરે સમજાવ્યું અને લોભને વશ થઇ રૂદ્રસોમાએ પણ સમ્મતિ આપી

બસ, હવે તો વરદત્તને જાણે અત્યારે જ

કેટલીક વિપત્તિ દેખ તેમ તેને જુમ રી મળી મન
અદર ભાઈ દરેક તેને ફરીથી જરૂર મહાજને
દેવું છુ અને જણી ઓ પુત્રને મળી તેનુ
કેટલીક દાન જે ધારે તો એ બધુ તમને
આપી દઈશ, વળી મેં ઘણું રાજ્ય અને
દરેરો ત્યાં પૂર્ણ થયે

પામે રહેલા ચંદન એ બધુ એનુ
આખાજ્યુ અને મણકું ગયો કે તમારામાં
મહુને સ્વાર્થ જ બ્હાલો છે પુત્ર કે માતા
પિતા, કોઈ કોઈનું નથી, સૌ સ્વાર્થ માત્ર
મેં છે, મનનો ભૂખ્યો શું નથી કરતો?
વાઘ ચીભડાં ગયો કે રાખ્ય બમાં બને ત્યાં
પોષણ કોને કરવો? એકજ પરમાત્મા સર્વે
જીવોનો આધાર છે, તે રક્ષા કરશે, આ માટે
દીનતા કરૂ? પછી તો રાજપુત્ર કરતાય
અધિક શણગારીને મહાજન ઇ ન્દ્રને માતા

પિતા સાથે રાજાની પાસે તઈ ગયુ રાજાએ બાલક—બાલકની સામે જોઈ તેની ક્રૂરતા પ્રત્યે મનમાંજ ધિક્કાર આપ્યો, પણ મારવા તૈયાર કરેલા ઇન્દ્રદત્તની સામે જોઈ રાજા આશ્ચર્ય પામ્યો, તેનો પ્રસન્ન ચ્હેરો જોઈ રાજાએ પૂછ્યુ બાલ, અત્યારે રડવાને અવસરે તુ આનંદી કેમ છે? શુ તને મારી નાખવાનો છે એ તુ જાણતો નથી? અને જાણે છે તો મરવાનો તને ભય નથી?

ઇન્દ્રદત્તે શાન્તિથી કહ્યુ, રાજન્! ભય ન આવ્યો હોય ત્યા સુધી ડરવુ વ્યાજબી છે, આવ્યા પછી તો તેમાથી પાર ઉતરવા કે તેનો પરાભવ કરવા સત્ત્વ અને ઉત્સાહ કેળવવા જોઇએ સાભળો રાજન્! એક નીતિની વાત સઘળાય મનુષ્યોને એ સાભળવા જેવી છે

'લોકમા પિતાથી પરાભવ પામેલો પુત્ર

માતાને શરણે, માતાથી ભય પામેલો પિતાના આશ્રયે, ઉભયથી ત્રાસ પામેલો રાજાને શરણે અને રાજા પણ રક્ષણ ન આપે તો મહાજનને શરણે જાય છે' કિન્તુ જ્યાં મા-બાપ સ્વયં પુત્રનું ગળું કાપવા તૈયાર થયાં હોય, રાજા તેમાં બેદરકાર હોય અને મહાજન પોતેજ ધન આપીને એ પાપ કરાવી રહ્યું હોય, ત્યારે એક પરમેશ્વર વિના કોનું શરણ લેવાનું રહ્યું ? પરમેશ્વરનું શરણ સ્વીકારીને આવેલા મે ભયમાં પસાર થવા માટે ધૈર્ય કેળવ્યું છે, ભલે હમણાં મરણ આવે, પરમેશ્વર મારો રક્ષક છે, હવે રડવું શા માટે ?

ઇન્દ્રદત્તનું એ વચન સાંભળી કરૂણાસમુદ્ર રાજાના હૈયામાં સખ્ત આઘાત લાગ્યો, એના અંતરનાદમાંથી અવાજ ઉઠયો, રાજન્! ત્હારો

મમ સૌભાગ !! અરે રાજા એકદમ બોલી ઉઠયો કે પ્રજાજનો ! આ પાપ કરીને એ નગરમા રહેવા હુ કદાપિ તૈયાર નથી જગતમા જીવ માત્ર જીવવાનુ ઇચ્છે છે, કદી પણ હિંસાથી સુખ મળતુ નથી, દયા જ જગતમા સર્વ સપત્તિને આપનારી છે, માટે સુખી થવુ હોય તો કોઈની પણ હિંસા ન કરો, સર્વની દયા કરો

બસ આ રીતે રાજાનુ ધૈર્ય, દયા તથા ઇન્દ્રદત્તની શ્રદ્ધા અને સત્વ જોઇને નગરની અધિષ્ઠાયિકા દેવી પ્રસન્ન થઈ, બ તેની ઉપર પુષ્પવૃષ્ટિ કરી, દરવાજો તત્કાળ સજ્જ કરી દીધો અને સઘળુ સ્વસ્થ બની ગયુ

એ જોઇ પ્રસન્ન થયેલો પ્રજાવર્ગ રાજાની ન્યાયી વૃત્તિ અને ઇન્દ્રદત્તની શ્રદ્ધાની પ્રશસા કરતો દયામૂળ જૈન ધર્મનો પક્ષ-

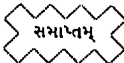
પાતી બન્યો, જૈન ધર્મની પ્રશસા કરતા સહુ વિખરાયા અને રાજાયે પણ મહોત્સવથી પ્રવેશ કરી જિનમંદિરોમા મહોત્સવ શરૂ કરાવ્યા

ઈન્દ્રદત્ત પણ પોતાને ઘેર ગયો, મહાજને આપેલુ ધન રાજાએ ઈન્દ્રદત્તને સોપ્યુ, કૃતજ્ઞ પુત્રે માતાપિતાને જરાય ન તિરસ્કાર્યો, બ કે, બધી સ પત્તિ તેમને સોપીને મ સારની અસારના સમજતા ઈન્દ્રદત્તે સ સારની મમતા છોડીને આત્મકલ્યાણ સાધ્યુ ઘણા જીવોને ધર્મી બનાવ્યા નગરના લોકો પણ દયા ધર્મથી ઉત્તરોત્તર સુખી થયા એમ એક જ દયાના પરિણામે બધા દુ ખ દૂર થયા અને સર્વ સ પત્તિ આવી મળી, ક્રૂર દેવી પણ વશ થઈ ગઈ, માટે સુખના અર્થીએ સર્વ જીવોને પોતાના જેવા ગણી કોઈને દુ ખ ન દેવુ એ જ માનવનુ પ્રથમ કર્તવ્ય છે

— શુદ્ધિપત્રક :—

પૃષ્ઠ—પંક્તિ		અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૧	૨	અમુક	અધૂરા
૧	૧૧	દુખ	સુખ
૧	૧૨	૦ભિન્ન	૦ભીના
૨	૩	આપનિમેનું	આપનિમેનું
૪	૧	મેનું	મેનું
૬	૧૦	૦પાનું	૦રનું
૬	૧૩	[illegible]	[illegible]
૧૫	૪/૧	[illegible]	પુરીમાં
૧૭	૩	[illegible]	[illegible]
૨૧	૬	મુખે	મૂખે
૨૪	૧	[illegible]	[illegible]
૨૪	૧૪	[illegible]	[illegible]
૨૬	૧૪	[illegible]	[illegible]
૨૭	૧	"	"

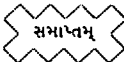
બીજા ઉપર દયા કરવાથી આત્મામા પરિણામો કોમળ બને છે, કઠોરતાનો નાશ થાય છે અને જેમ કોમળ ખેડેલી ભૂમિમા વાવેલુ બીજ ઉગે તેમ તેમા ગુરૂવર્ગના હિત કારી વચનોરૂપી સત્યનુ (સન્માર્ગનુ) સિંચન પડે છે એનાથી આત્મામા ઉત્તરોત્તર ગુણ રૂપી પાક પાકે છે, અર્થાત્ જ્ઞાનાદિ ગુણોની વૃદ્ધિ થતી જાય છે અને પરિણામે મોક્ષ પણ થાય છે માટેજ કહ્યુ છે કે 'દયા એ ધર્મનુ મૂળ છે'

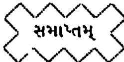
— શુદ્ધિપત્રક —

પૃષ્ઠ	પંક્તિ	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૧	૨	અમુશ્ય	અમૂ ૧
૧	૧૧	ભુખ	ભૂખ
૧	૧૨	૦ધિનના	૦ધીનના
૭	૭	આપત્તિએનું	આપત્તિઓનું
૪	૧	એનું	એનુ
૯	૧	વાન્	૦ત્વાન્
૯	૧૨	સ્થુલભદ્રા ઘા	સ્થૂલભદ્રાધા
૧૫	૫/૬	પુત્રિઓ	પુત્રીઓ
૧૭	૭	ઉ૩૩૦	ઉ ૧૩૦
૨૧	૯	ભુખે	ભૂખે
૨૪	૬	અલાકક	અલૌકિક
૨૪	૧૫	૦સ્યય	૦સ્થક
૨૬	૧૫	પ્રશ્વા૦	પશ્વા૦
૨૭	૧	,,	,,

બીજા ઉપર દયા કરવાથી આત્મામા પરિણામો કોમળ બને છે, કઠોરતાનો નાશ થાય છે અને જેમ કોમળ એટલે કે ભૂમિમા વાવેલુ બીજ ઉગે તેમ તેમા ગુરુવર્ગના હિતકારી વચનોરૂપી સત્યનુ (સન્માર્ગનુ) સિંચન પડે છે એનાથી આત્મામા ઉત્તરોત્તર ગુણ રૂપી પાક પાકે છે, અર્થાત્ જ્ઞાનાદિ ગુણોની વૃદ્ધિ થતી જાય છે અને પરિણામે મોક્ષ પણ થાય છે માટે જ કહ્યુ છે કે 'દયા એ ધર્મનુ મૂળ છે'

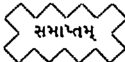
બીજા ઉપર દયા કરવાથી આત્મામા પરિણામો કોમળ બને છે, કઠોરતાનો નાશ થાય છે અને જેમ કોમળ ખેડેલી ભૂમિમા વાવેલુ બીજ ઉગે તેમ તેમા ગુરૂવર્ગના હિતકારી વચનોરૂપી સત્યનુ (સન્માર્ગનુ) સિંચન પચે છે એનાથી આત્મામા ઉત્તરોત્તર ગુણરૂપી પાક પાકે છે, અર્થાત્ જ્ઞાનાદિ ગુણોની વૃદ્ધિ થતી જાય છે અને પરિણામે મોક્ષ પણ થાય છે માટે જ કહ્યુ છે કે 'દયા એ ધર્મનુ મૂળ છે'

— શુદ્ધિપત્રક :—

પૃષ્ઠ	પંક્તિ	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૧	૨	[illegible]	[illegible]
૧	૧૧	[illegible]	[illegible]
૧	૧૨	[illegible]	[illegible]
૪	૨	[illegible]	[illegible]
४	૧	[illegible]	[illegible]
૬	૧૦	[illegible]	[illegible]
૬	૧૨	[illegible]	[illegible]
૧૧	૫/૬	[illegible]	[illegible]
૧૩	૭	[illegible]	[illegible]
૨૧	૬	[illegible]	[illegible]
૪	૬	[illegible]	[illegible]
૨૪	૧૪	[illegible]	[illegible]
૨૬	૧૪	[illegible]	[illegible]
૨૭	૧	„	„

બીજા ઉપર દયા કરવાથી આત્મામા પરિણામો કોમળ બને છે, કઠોરતાનો નાશ થાય છે અને જેમ કોમળ ખેડેલી ભૂમિમા વાવેલુ બીજ ઉગે તેમ તેમા ગુરૂવર્ગના હિત કારી વચનોરૂપી સત્યનુ (સન્માર્ગનુ) સિંચન પચે છે એનાથી આત્મામા ઉત્તરોત્તર ગુણ રૂપી પાક પાકે છે, અર્થાત્ જ્ઞાનાદિ ગુણોની વૃદ્ધિ થતી જાય છે અને પરિણામે મોક્ષ પણ થાય છે માટેજ કહ્યુ છે કે 'દયા એ ધર્મનુ મૂળ છે'

— શુદ્ધિપત્રક —

પૃષ્ટ—પંક્તિ		અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૧	૨	અમુ ૫	અમૂ ૬
૧	૧૧	જુખ	જૂખ
૧	૧૨	૦ધિનતા	૦ધીનતા
૭	૨	આપત્તિએનું	આપત્તિઓનું
૪	૧	એનું	ઐનુ
૮	૧૦	વાન્	૦વાન્
૯	૧૨	સ્પુશભ । ઘા	સ્પૃશભદાઘા
૧૫	૫/૬	પુત્રિઓ	પુત્રીઓ
૧૭	૭	ઉડ્ડા૦	ઉડ્ડા૦
૨૧	૯	જુખે	જૂખે
૨૪	૬	અલાકક	અલૌકિક
૪૪	૧૫	૦સ્થય	૦સ્થક
૪૪	૧૫	પ્રશ્ના૦	પ્રશ્ના૦
		"	"

પૃષ્ઠ—પંક્તિ		અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૨૮	૧	જ ખના	ઞ ખના
૨૯	૮	સસ્કૃત	સ સ્કૃત
૩૬	૫	મુકી	મૂકી
૩૭	૨	આશિ॰	આશી॰
૪૨	૧૫	॰એહ્યુ	॰એહ્યું
૪૨	૧૬	પ્રશ્ચા॰	પશ્ચા॰
૪૩	૪	માદગીમાં	માંદગીમાં
,	૧૧	॰દમ	॰દુમ
૪૫	૭	કયું'	કયુ
૪૭	૬	ण	ण
૪૯	૧	ण	णं
૫૨	૩	सरण	सरण
૫૬	૪	ओहणे	ओहेण
૫૮	૨	॰गुरुमग॰	॰गुरुमग॰
૫૮	૩	॰समाकख	॰समकख
૫૮	૧૧	જાણ્યું,	જાણ્યું, તે એમ જ

પૃષ્ઠ—પંક્તિ		અશુદ્ધ	શુદ્ધ
			એમ શ્રદ્ધા થઇ તેથી શ્રી અરિહંત સિદ્ધની સાક્ષીએ હું એને ગર્હું છું એ પાપ છે ત્યાગ કરવા યોગ્ય છે
૬૧	१	आयार	आयार
૬૧	२	०याण	०याणं
૬૨	१	द्याण	द्याण
૬૩	४	धीआरागा	धीअरागा
૬૯	२	अणुपे०	अणुप्पे०
૭૦	१	०धोद्दिप	०धोद्दीप
૭૫	७	तम्रनतु०	तम्रत्तु०
૭૮		પાંચમા શ્લોકનો અર્થ કમલ થયો છે	
૮૧	११	०नाम्भासे	०नाम्भाजे
૮૯	३	थालाथ	थालाय
૯૦	३	क्षापि	क्षुपि
૯૨	३	०म्माया	०म्मया

पृष्ठ—पंक्ति		अशुद्ध	शुद्ध
९३	१	परकाति	पन्नाति
९९	१	०धार गिग०	०धारगिग३
१००	१	जीधीत	जीवितं
१०१	१०	पती	पति
१०१	१३	०मरथ०	०मत्य०
१०५	१	म	मम
१०७	२	मियाे	मिय०
११०	१	०धमा०	०धा०
११२	२	०साध्वीं	०माध्वी
११३	१४	सम्मता	समाप्ता
११५	२	भुञ्जा०	भुञ्जा०
११८	१	मनो०	मनोया०
११८	२	०स्त्यमा	०स्त्वधुना
११९	१	०ह्रिप०	०ह्रिप
१२१	१५	शिध	शीव

पृष्ठ—पंक्ति		अशुद्ध	शुद्ध
९३	१	गम्भारि	गन्धारि
९१	१	०चार निग०	०चारनिग१
१००	१	श्री तिन	श्रीनिनं
१०१	१०	पती	पति
१०१	१३	०मरन्द०	०मल्न०
१०५	१	म	मम
१०७	२	प्रिया०	प्रिय०
११०	१	०धमा०	०धा०
११२	२	०गाप्वी	०गाप्वी
११३	१४	सम्मता।	समाप्ता।
११५	२	भुग्ना०	भुग्ना०
११८	१	मनो०	मनोपा०
११८	२	०स्त्यना	०स्त्यधुना
११९	१	०प्रिय०	०प्रिय
१२६	१५	सिध	शीघ

पृ—पंक्ति		अशुद्ध	शुद्ध
९१	१	गन्माति	गम्नाति
९१	१	०मार निग०	०मारनिग२
१००	१	जीगीर्न	जीनिर्न
१०१	१०	पती	पति
१०१	११	०मरन०	०मल्न०
१०५	१	म	मम
१०७	२	मियाः०	मिय०
११०	१	०धमा०	०धा०
११२	२	०साध्वी	०माध्वी
११३	१४	सभ्मता।	समाप्ता।
११५	२	भुग्जा०	भुञ्जा०
११८	१	मनो०	मनोथा०
११८	२	०स्तयना	०स्तवधुना
११९	१	०ब्रिप०	०ब्रिप
१२१	१५	शिश	शीष